

Eine - Omloop

januari 2017

F. DE KREYGER, R. DE BRANT & J. HOORNE

DL&H-Archeologienota

Colofon

Project
Eine Omloop
Archeologienota

Opdrachtgever:
Familie Verhoeyen
Pater Ruyffelaertstraat 10
9700 Oudenaarde

Uitvoerder:
De Logi & Hoorne bvba
Canadezenlaan 1A
9991 Adegem
BTW BE 0845.028.465 RPR Gent
www.dl-h.be

Auteurs:
Frederik De Kreyger
Raphael De Brant
Johan Hoorne

DL&H Archeologienota
© 2017 – De Logi & Hoorne bvba

Niets uit deze publicatie mag vermenigvuldigd worden, opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook (digitaal, mechanisch, door fotokopie) zonder toestemming van De Logi & Hoorne bvba

Inhoud

DEEL 1: PRIVACY-FICHE

DEEL 2: VERSLAG VAN RESULTATEN

Abstract

Hoofdstuk 1: Bureauonderzoek	5
1. Beschrijvend gedeelte	5
1.1. Administratieve gegevens	5
1.2. Onderzoekskader	7
1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen	7
1.2.2. Criteria voor opmaken archeologienota	7
1.3. Onderzoeksopdracht	7
1.3.1. Vraagstelling	7
1.3.2. Randvoorwaarden	9
1.4. Onderzoeksstrategie en -methode	9
2. Assessmentrapport	11
2.1. Methoden, technieken en criteria	11
2.2. Conservatie-assessment	11
2.3. Assessment van het onderzochte gebied	11
2.3.1. Landschappelijke ligging	11
2.3.1.1. Ligging	11
2.3.1.2. Geologie	11
2.3.1.3. Aardkunde	15
2.3.1.4. Topografie	15
2.3.1.5. Bodemgebruik	16
2.3.2. Archeologische voorkennis en historische beschrijving	17
2.3.2.1. Historische beschrijving	17
2.3.2.2. Archeologische voorkennis	30
2.3.3. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	35
2.3.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed	36
2.3.5. Synthese	36
2.3.6. Afweging noodzaak en motivering verder onderzoek	39
2.3.7. Samenvatting onderzoek	41
3. Bibliografie en bijlagen	43
3.1. Bibliografie	43
3.2. Bijlagen	45
3.2.1. Lijst van plannen en kaarten	45
3.2.2. Figurenlijst	46

DEEL 3: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	47
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen	47
1.1. Volledigheid uitgevoerde onderzoek	47
1.2. Impactbepaling	47
1.3. Bepaling van de maatregelen	49
2. Bijlagen	50
2.1. Figurenlijst	50

DEEL 2: VERSLAG VAN RESULTATEN

Abstract

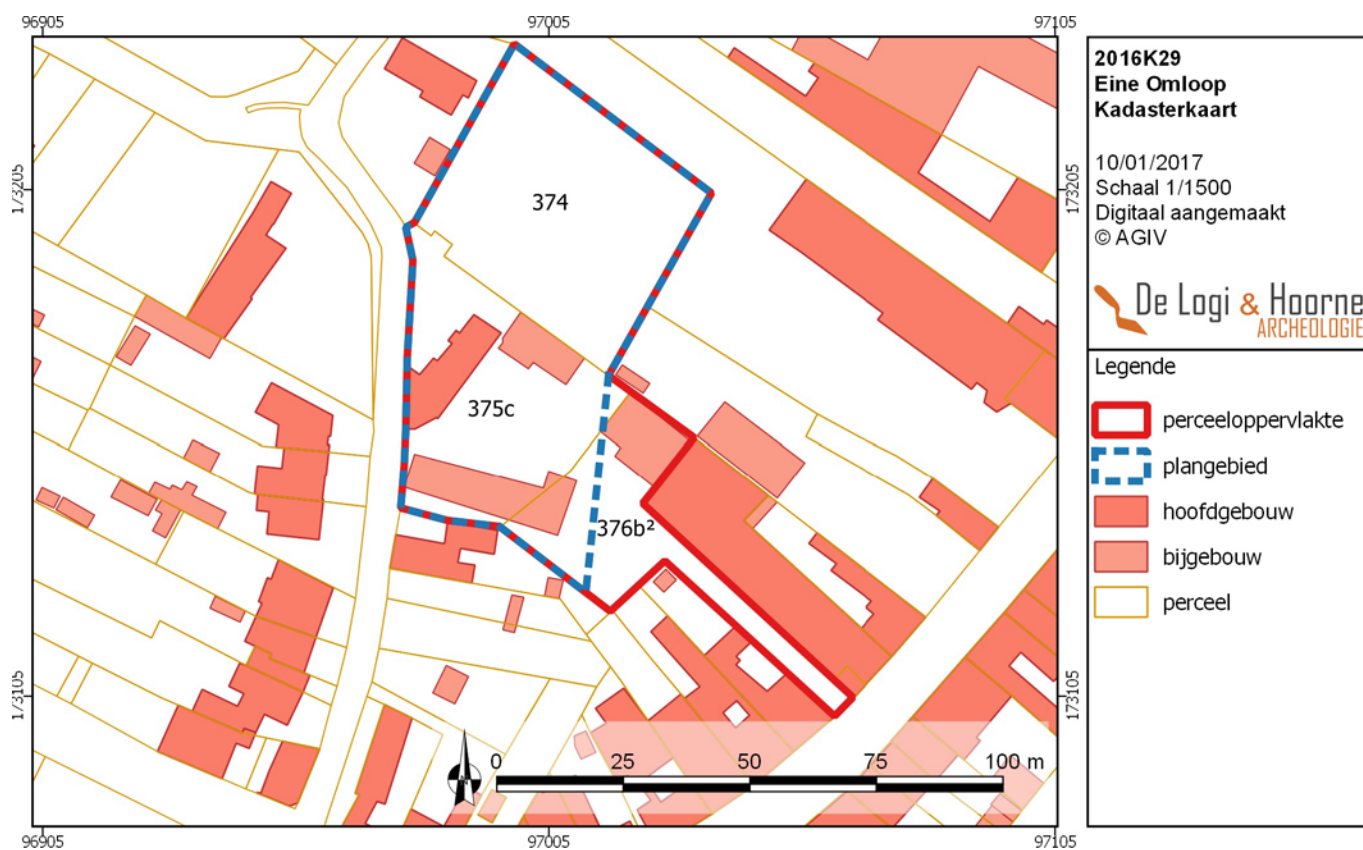
Het plangebied, gelegen aan de Omloop in Eine, Oudenaarde, omvat drie percelen met een totale oppervlakte van 4637m² waarvan 3877m² verkaveld wordt tot vier nieuwe bouwloten. Voor de goedkeuring van de verkavelingsaanvraag dient een archeologienota bijgevoegd te worden, waarvan deze bureaustudie de enige onderzoeksfase is. Het plangebied ligt door de positie op een helling richting de Schelde binnen een landschappelijk interessante zone en door zijn ligging binnen de afbakening van de Slag bij Oudenaarde bevat het gebied een behoorlijk potentieel voor deze gebeurtenis. Zowel oudere als jongere archeologische periodes komen in de ruime omgeving voor, waardoor het plangebied een behoorlijk archeologisch potentieel bezit. Op basis van historische kaarten en luchtfoto's lijkt minstens vanaf de tweede helft van de 18de eeuw steeds bewoning aanwezig te zijn binnen het plangebied. De gebouwen vormen een boerderijerf die tot op vandaag binnen het plangebied voorkomen. Gezien de beperkte impact van de te plannen verkaveling en in mindere mate het mogelijk verstoorde gebied veroorzaakt door de aanwezige gebouwen, wordt voor dit plangebied geen verder onderzoek aanbevolen door het beperkt potentieel aan relevante kennisvermeerdering.

HOOFDSTUK 1: BUREAUONDERZOEK

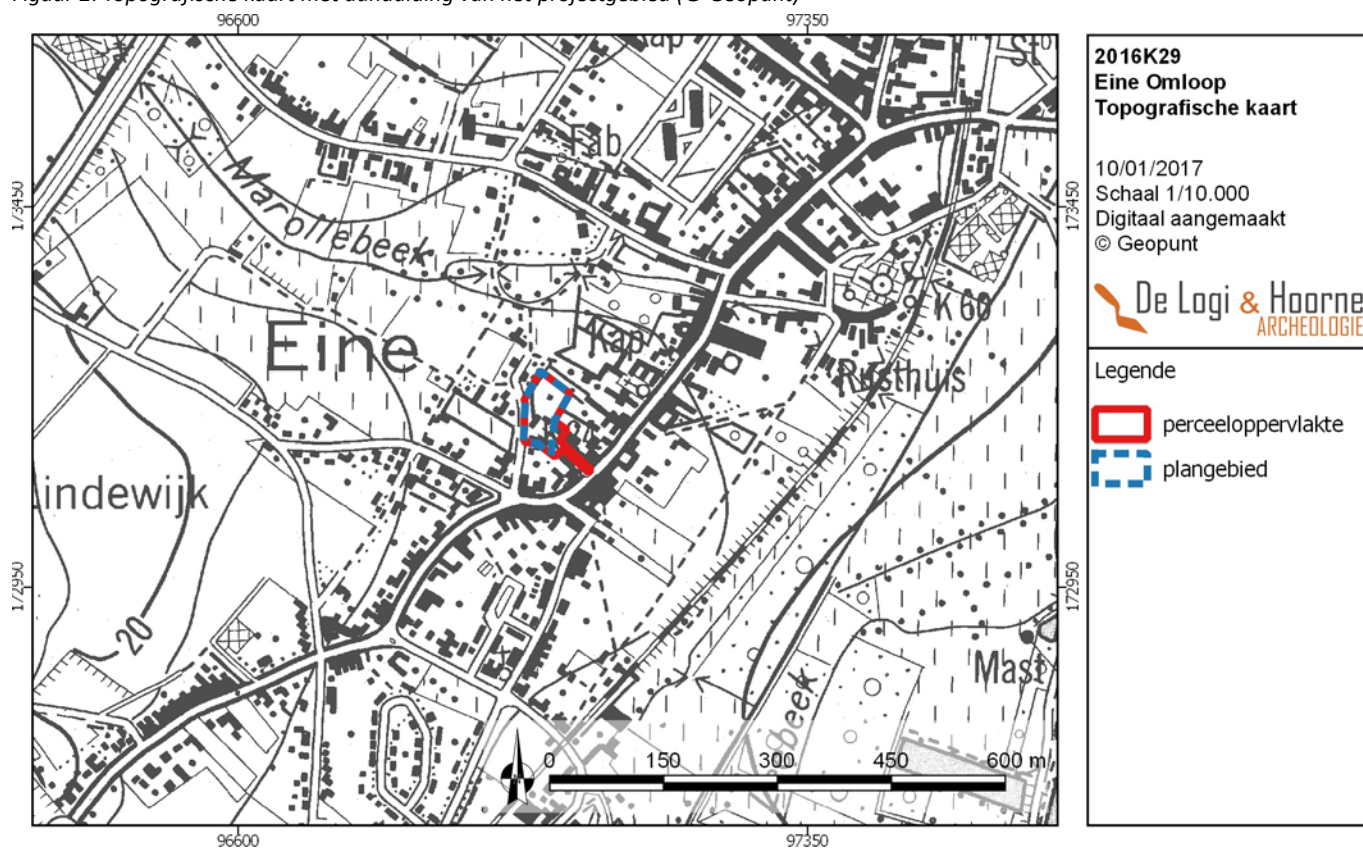
1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens

Projectcode bureauonderzoek:	2016K29
Sitecode:	EIN-OML-17
Nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan:	Niet van toepassing
Erkende archeoloog:	De Logi & Hoorne bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00052
Locatie projectgebied:	Projectgebied in Eine (Oudenaarde), omsloten door Omloop en Nestor De Tièrestraat.
Bounding box (Lambert 72):	punt 1: min. X: 96975,4; max. Y: 173233,8 punt 2: max. X: 97065,6; min. Y: 173101,6
Oppervlakte projectgebied:	3877m ²
Oppervlakte percelen:	4637m ²
Kadaster:	Oudenaarde, Afdeling 2 (Eine), Sectie A: 374, 375c, 376b ²
Termijn bureauonderzoek:	5 januari t.e.m. 17 januari 2017
Betrokken actoren en specialisten:	Niet van toepassing
Wetenschappelijke advisering:	Niet van toepassing
Kadasterkaart:	figuur 1
Topografische kaart:	figuur 2

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

1.2. Onderzoekskader

1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen

De initiatiefnemer wenst een terrein van 4637m² aan de Omloop in Eine, Oudenaarde te ontwikkelen/verkavelen, waarvan 3877m² tot de verkavelingsaanvraag behoort. Het betreft kadastraal de percelen 374, 375c, 376b² van afdeling 2 (Eine), sectie A in Oudenaarde.

Het plangebied bestaat uit een L-vormig terrein waarop momenteel vier gebouwen staan, verspreid op de percelen 375c en 376b² (zie *infra*). De verkavelingsaanvraag bestaat uit het opsplitsen van het terrein in vijf loten, waarvan vier loten als bouwlot verkocht zullen worden. Lot 5 is uit de verkaveling gesloten en zal als grasland ingericht worden. De vier bouwloten hebben een gezamenlijk oppervlakte van 3877m². Lot 1 omvat 1394m² en bestaat uit een trapezoidaal terrein met een maximale bouwzone van 305m². Het rechthoekige lot 2 zal een perceeloppervlakte van 891m² bezitten met een maximale bouwzone van 164m². Lot 3 omvat een rechthoekig terrein met een totale oppervlakte van 735m² waarvan 148m² voorbehouden blijft als bouwzone. Het perceel van lot 4 zal 867m² bedragen met een maximale bouwzone van 170m². Op alle bouwloten wordt ook een zone voor open bebouwing (carport, oprit,...) voorzien. De totale oppervlakte open bebouwing voor de vier loten samen bedraagt 492m². Door de aanwezigheid van een nieuwe rooilijn, gekoppeld aan de straat de Omloop, dienen de bouwzones minimaal 5m van de straatkant te liggen. Hierdoor wordt een bouwvrije zone gecreëerd van 311m². Op basis van deze gegevens zou de impact van de gebouwen en de aanleg van bijhorende nutsvoorzieningen, wanneer de oppervlakte van de zones voor hoofdgebouwen, bouwvrije zone en zone voor open bebouwing worden samengeteld, zo'n 1600m² kunnen bedragen.

Aangezien de definitieve plannen van zowel de nieuw te bouwen huizen als de aansluitingen op de aanwezige nutsvoorzieningen, zoals het gescheiden rioleringsstelsel, de waterleiding, databekabeling en elektriciteit nog niet beschikbaar zijn, kan de impactbepaling niet tot in detail beschreven worden. Het leidt evenwel geen twijfel dat de geplande werken in zowel de bouwzone als de zone met open bebouwing van de vier kavels en de aansluiting op de nutsvoorzieningen doorheen de bouwvrije zone een reële bedreiging impliceren van het bodemarchief.

1.2.2. Criteria voor opmaken archeologienota

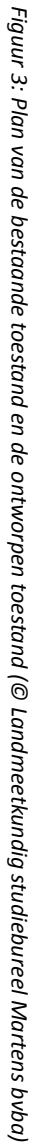
De initiatiefnemer wenst een terrein van 4637m² groot aan de Omloop in Eine, Oudenaarde te verkavelen. Hiervoor dient hij een verkavelingsvergunning aan te vragen. Het plangebied bevindt zich niet in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten is, noch in een beschermde archeologische site of vastgestelde archeologische zone. De percelen binnen het projectgebied hebben een oppervlakte die groter is dan 3000m². Volgens artikel 5.4.2. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 moet bij de vergunningsaanvraag een bekrachtigde archeologienota gevoegd worden. Deze archeologienota is het resultaat van een volledig afgerond archeologisch vooronderzoek. De eerste fase binnen dit traject is een bureauonderzoek.

1.3. Onderzoeksopdracht

1.3.1. Vraagstelling

Dit bureauonderzoek heeft als doel het archeologisch potentieel van het projectgebied van 4373m² groot langs de Omloop in Eine, Oudenaarde door middel van literaire en cartografische bronnen in te schatten. Op basis van deze bronnen moet afgewogen kunnen worden of verdere maatregelen in het kader van het archeologisch vooronderzoek nodig zijn, en welke deze zijn. Uiteindelijk moet dit bijdragen aan de finale afweging of voor een (deel van) het projectgebied al dan niet verdergezet onderzoek in de vorm van een archeologische opgraving noodzakelijk is, en of er mogelijkheden tot behoud *in situ* bestaan, en wat hiervoor de voorwaarden en vereisten zijn. Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?
- Welke evolutie kende het landgebruik en welke invloed heeft dit gebruik op de bewaring van het potentieel aanwezige archeologisch erfgoed?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites? Wat is de aard, datering en bewaring?
- Wat is het archeologisch potentieel van het projectgebied?

- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?

1.3.2. Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bestaande bronnen gebruikt.

1.4. Onderzoeksstrategie en -methode

Dit bureauonderzoek moet, op basis van de literaire en cartografische bronnen, leiden tot een gemotiveerd advies of, en welke, maatregelen van verder vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem) op het projectgebied noodzakelijk zijn.

Voor de uitvoering van het bureauonderzoek werd de bestaande literatuur over het projectgebied en de omgeving doorgenomen. Daarnaast zijn zowel de aardkundige als de historische cartografische bronnen geraadpleegd en zijn online beschikbare georeferente kaarten onderzocht. Deze gegevens leveren een inzicht in de gekende geomorfologie, bewoningsgeschiedenis, landschapshistoriek en -genese van het plangebied op. Ook werd een visuele terreininspectie uitgevoerd om eventueel relevante archeologische of landschappelijke structuren te visualiseren (*zie infra*) en om de verdere onderzoeksstrategie te bepalen.

Gegevens over aardkunde en geologie zijn geraadpleegd via de webservices van DOV Vlaanderen. Hoogtemodellen, orthografische foto's, historische kaarten en de bodemerosiekaart werden nagegaan via de webservices van Geopunt. De topografische kaart is via de website van het NGI geconsulteerd. Gegevens over de gekende erfgoedwaarde van het projectgebied werden geraadpleegd via het geoportaal en de Centrale Archeologische Inventaris. Een bestand met de afbakening van het projectgebied en de verschillende percelen, alsook de te realiseren plannen werd ter beschikking gesteld door de opdrachtgever. In het kader van de veiligheid werden de KLIP-plannen aangevraagd om zicht te krijgen op de aanwezige kabel- en nutsvoorzieningen binnen het plangebied. Alle digitale — en waar mogelijk ook analoge — onderzoeksdocumenten zijn binnen een GIS-omgeving geïntegreerd, vergeleken en bestudeerd. Het aardkundige luik van het bureauonderzoek werd uitgevoerd door Raphael De Brant. Het meest relevante kaartmateriaal is onderzocht om de interpretatie van het gebied staven. Dit betreft voornamelijk de tertiair en quartair geologische kaart, de bodemkaart en het digitaal hoogtemodel. Aanvullend werd gebruik gemaakt van het boek 'Geologie van Vlaanderen' (BORREMANS 2015). Ook de landschappelijke boringen die in het verleden op en rond het terrein gebeurden, werden in het onderzoek geïncorporeerd. Tijdens het bureauonderzoek is een analyse gemaakt van de bodemsoorten en hun verwachtingsgebied. Daarnaast werd onderzocht waar mogelijk afgedekte bodems, podzolen en/of restanten uit de prehistorie of jongere periodes kunnen verwacht worden.

Frederik De Kreyger verzorgde het historische luik van het onderzoek, dat de studie van de kaart van van Ferraris (1777), de Atlas der Buurtwegen (circa 1840), de Poppkaart (1842-1879) en de topografische kaart Vandermaelen (1846-1854) omvatte. Op basis van dit kaartmateriaal kan het landgebruik vanaf de tweede helft van de 18de eeuw vastgesteld worden en de eventuele gevolgen ervan op het archeologisch bodemarchief ingeschat worden. Het gekende erfgoed en archeologisch onderzoek van het onderzoeksgebied en zijn omgeving werd via het Geoportaal Onroerend Erfgoed en de Centrale Archeologische Inventaris opgezocht. Deze gegevens werden aangevuld met informatie afkomstig uit archeologische en historische literatuur. Daarnaast is gebruik gemaakt van bronnen over de lokale toponymie en geschiedenis. Het onderzoek op basis van historisch en cartografisch materiaal leverde geen indicaties op voor enige wijziging in het grondgebruik vanaf het midden van de 18de eeuw, waardoor bijkomend archiefonderzoek weinig tot geen extra informatie zal opleveren. De keuze van de bronnen is gebaseerd op graad van relevantie en toegankelijkheid en zijn opgelijst in de bibliografie.

Na een eerste fase van het bureauonderzoek, voerde het team op 10 januari 2017 een visuele terreininspectie uit. Frederik De Kreyger fotografeerde het terrein en bracht het huidige bodemgebruik op de percelen in kaart. Naast het documenteren van het bodemgebruik, had deze inspectie tot doel na te gaan welke fases van vooronderzoek — zoals veldkartering, boor- en proefsleuvenonderzoek — op het projectgebied mogelijk zijn. Frederik De Kreyger bundelde alle data in GIS en vatte de gegevens samen in deze archeologienota.

2. Assessmentrapport

2.1. Methoden, technieken en criteria

Dit assessmentrapport omvat alle informatie afkomstig uit het bureauonderzoek: dit zijn al de relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal en bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Vanuit deze assessment van het plangebied moet een goede motivering mogelijk zijn over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen maatregelen.

Een waardevol assessment van het archeologisch potentieel van een projectgebied op basis van een bureauonderzoek is enkel mogelijk indien de bronnen voldoende en afdoende relevante gegevens opleveren. Bij afwezigheid of onvoldoende data zijn bijkomende maatregelen nodig om tot een correcte inschatting voor het projectgebied te komen.

2.2. Conservatie-assessment

Alle aangemaakte gegevens — dit omvat deze archeologienota, de foto's, de figuren, de lijsten, de plannen kaarten en lagen in GIS — worden digitaal bewaard op minstens twee individuele dragers zodat ze bij vernietiging van één drager niet verloren zijn. Aangezien in deze fase van het vooronderzoek geen vondsten of stalen ingezameld worden is een conservatie-assessment voor deze categorieën op dit moment niet aan de orde.

2.3. Assessment van het onderzochte gebied

2.3.1. Landschappelijke ligging

In dit onderdeel van het assessmentrapport wordt het projectgebied ruimtelijk gesitueerd met aandacht voor zijn topografische en landschappelijke inplanting, en zijn bodemkundige, geologische en geomorfologische eigenschappen.

2.3.1.1. LIGGING

Het projectgebied ligt aan de westelijke kant van de Nestor De Tièrestraat en ten oosten van Omloop in Eine, Oudenaarde. Het plangebied ligt binnen een niet verstedelijkt gebied, op 400m ten zuidwesten van de dorpskern van Eine. Het centrum van Oudenaarde ligt op 2,1km in zuidwestelijke richting.

Het terrein omvat drie percelen. Perceel 374 is het meest noordelijk gelegen perceel en heeft een vierkante vorm met een oppervlakte van 2006m². Perceel 375c grenst aan de zuidwestelijke zijde van perceel 374 en bestaat uit een driehoekig terrein met een oppervlakte van 1581m². Perceel 376c² bevindt zich aan de zuidoostelijke zijde van perceel 375c en wordt gekenmerkt door een onregelmatige vorm met een oppervlakte van 1050m². Het volledige plangebied vormt een L-vormig terrein en heeft een oppervlakte van 4637m².

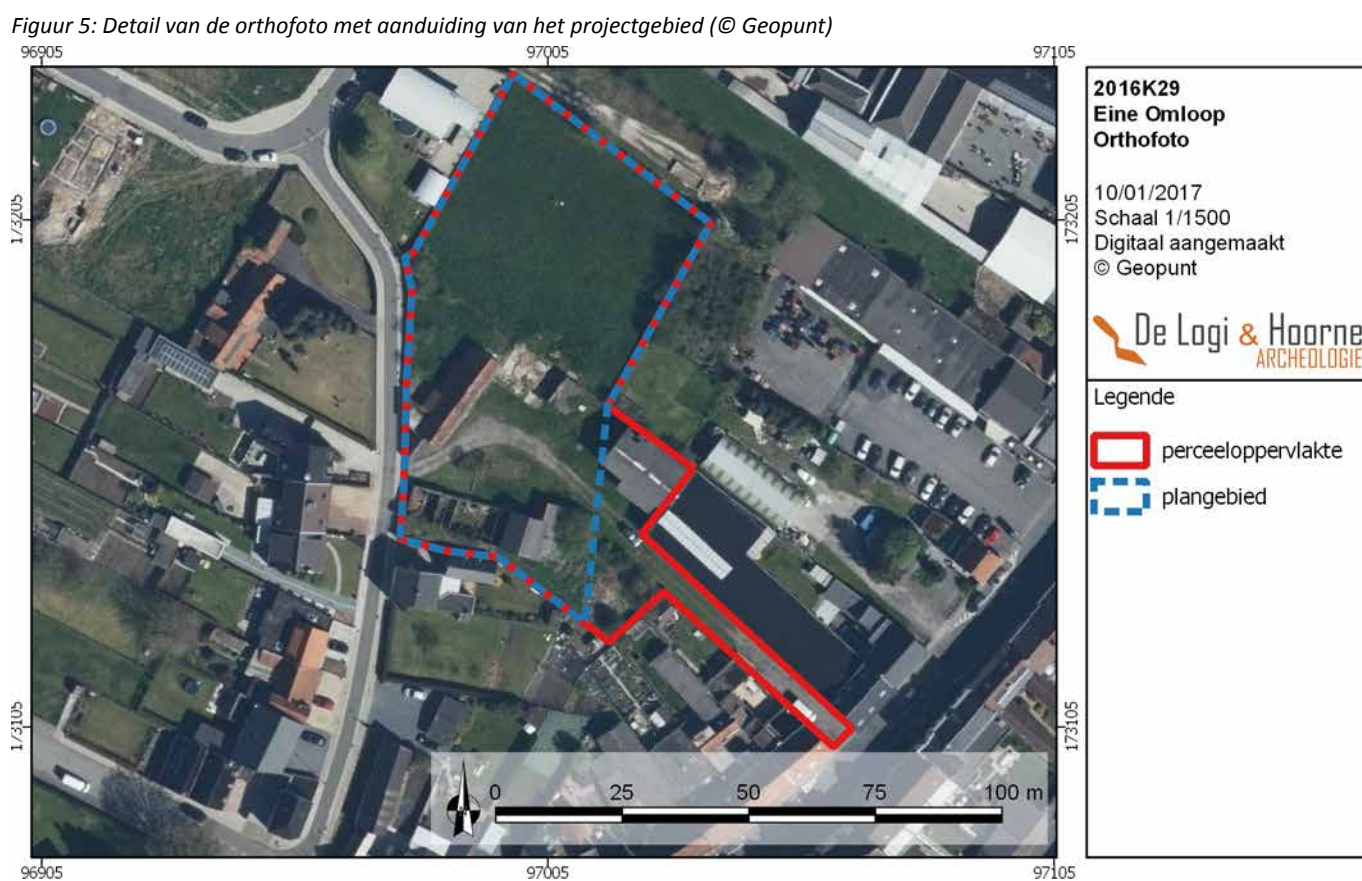
Rondom het plangebied komen verschillende waterlopen voor die allen tot het stroomgebied van het Scheldebekken behoren. Op 90m in noordelijke richting stroomt de Marollebeek die in oostelijke richting uitmondt in de Schelde. Laatstgenoemde stroomt op 780m ten oosten van het plangebied en houdt een overwegend N-Z oriëntatie aan. Op 340m in zuidoostelijke richting stroomt de Leebeek, een waterloop die in noordoostelijke richting uitmondt in de Marollebeek. Zowel de Leebeek, Marollebeek als de Schelde hebben doorheen de geschiedenis een grote invloed gehad op het ontstaan en de vorming van de ruime omgeving waarin het plangebied zich bevindt (*zie infra*).

2.3.1.2. GEOLOGIE

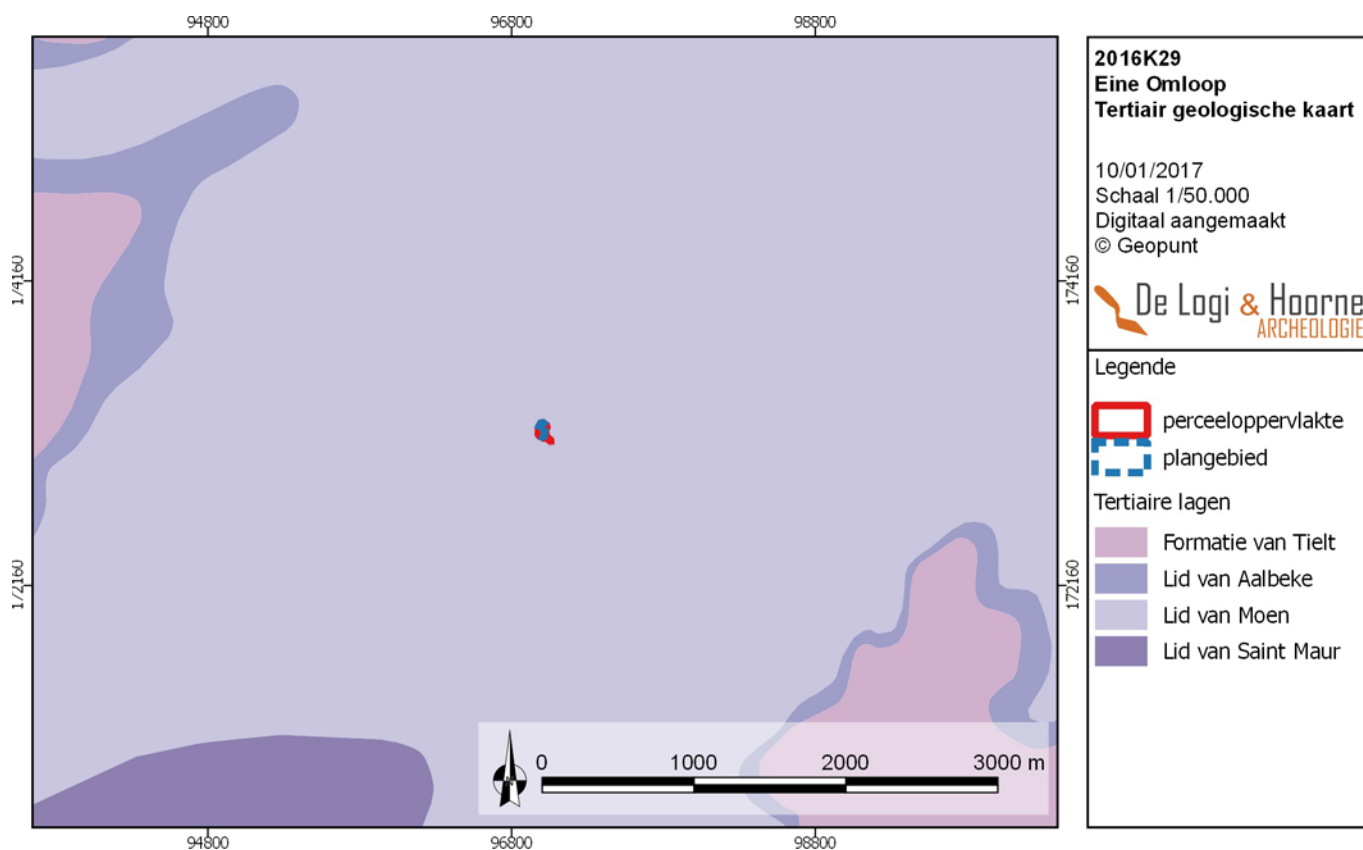
Geologisch gezien bevindt het projectgebied zich in een zuidelijke uitloper van de Vlaamse Vallei, namelijk die van de Schelde. De Vlaamse Vallei erodeerde zich sinds het droogvallen van Noord-België aan het eind van het tertiair, rond 2,58 miljoen jaar geleden, een weg door de marien afgezette tertiaire substraten. Dit gebeurde als gevolg van de quartaire klimaatschommelingen in verschillende fasen van erosie en sedimentatie (BORREMANS 2015: 211-221). De diepste

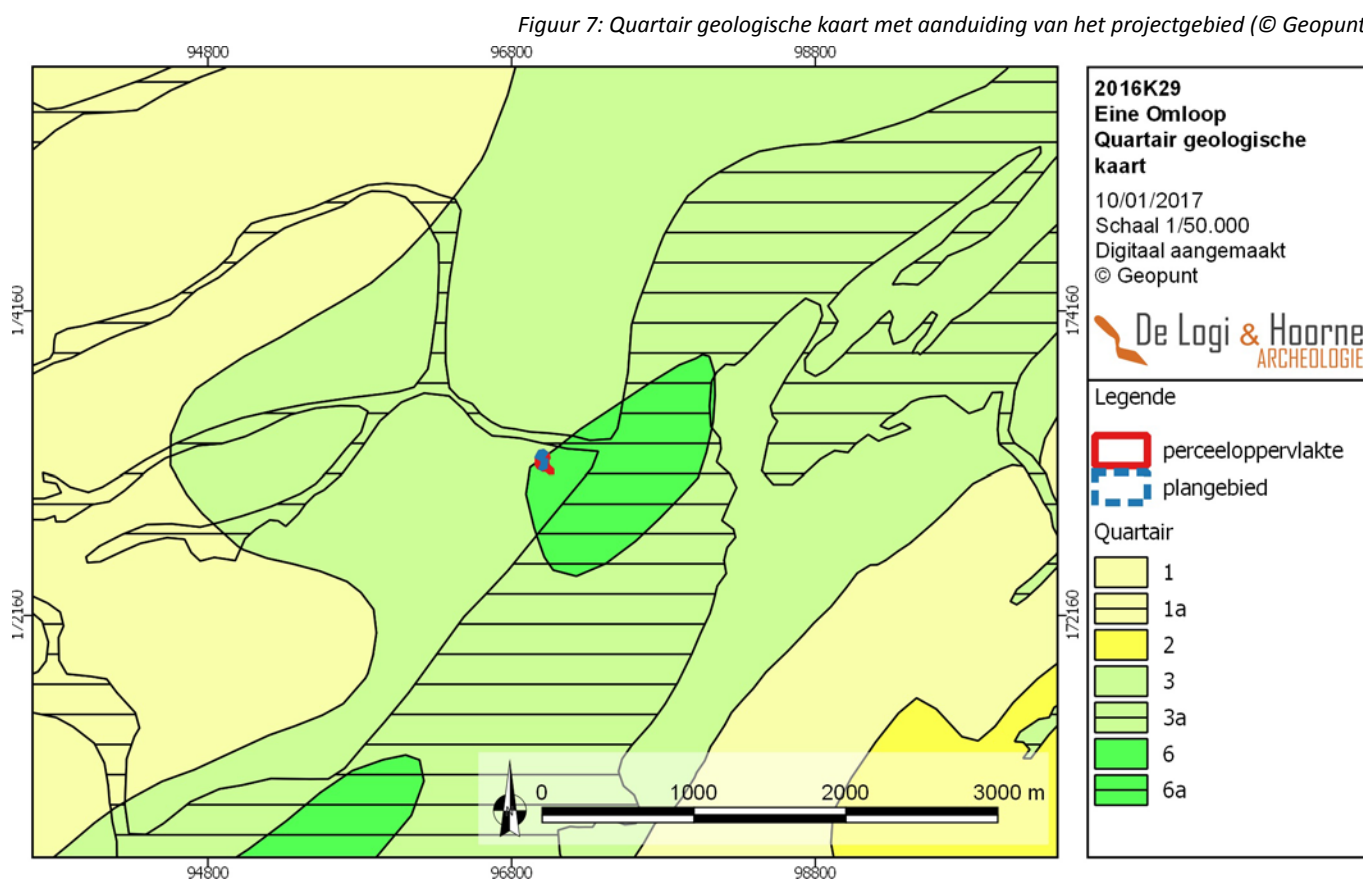
Figuur 4: Recente orthofoto met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

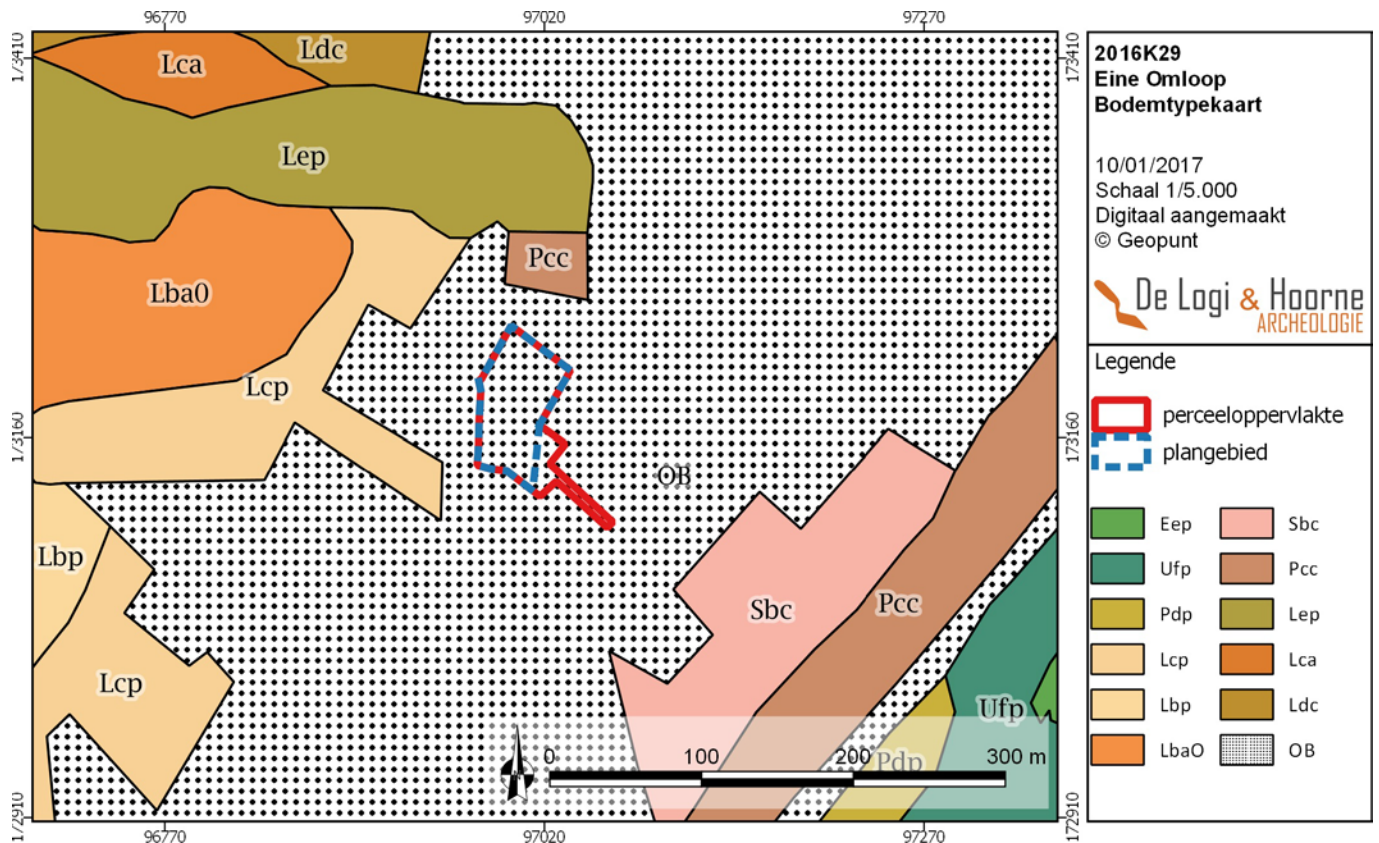
Figuur 5: Detail van de orthofoto met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 6: Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 7: Quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

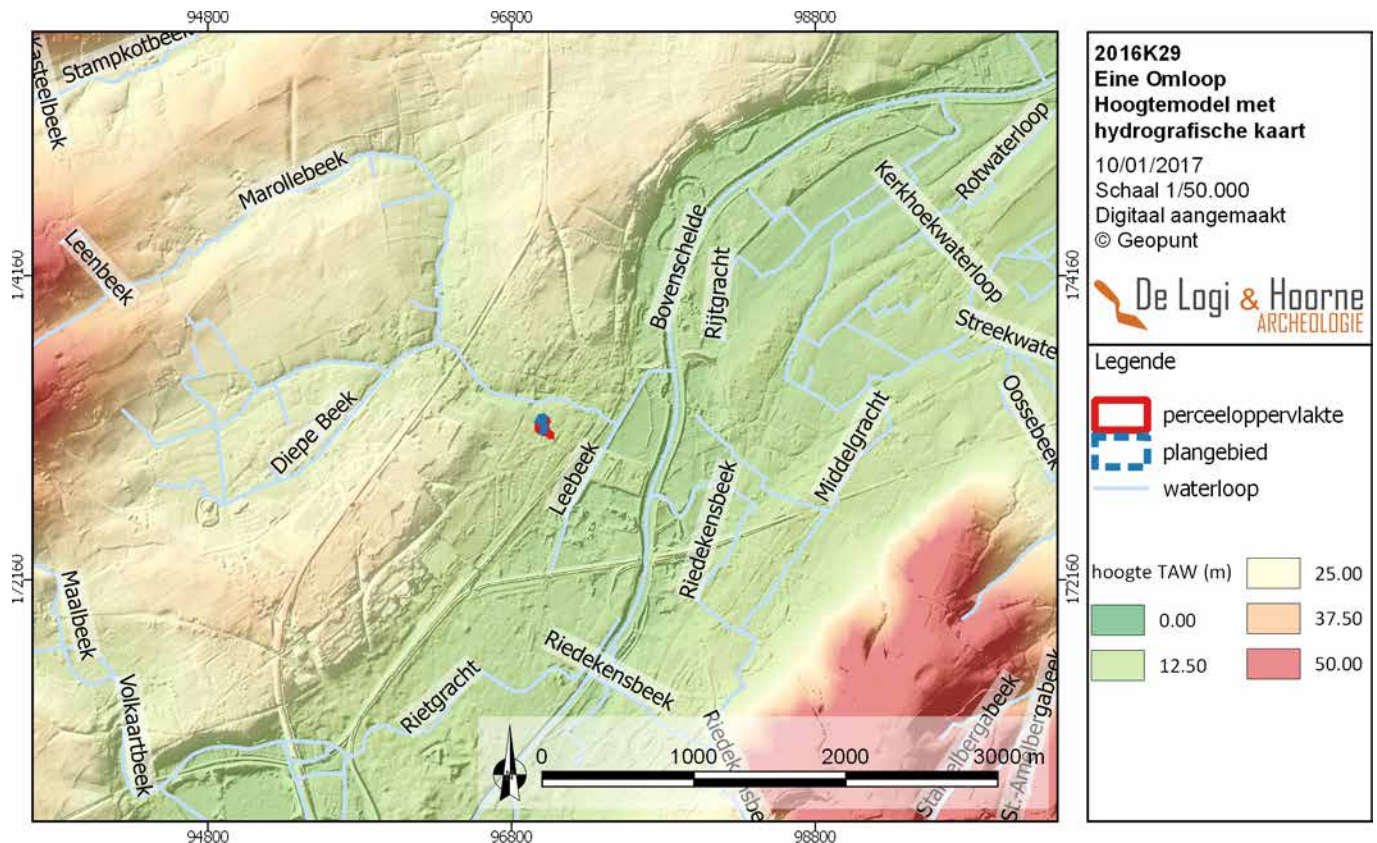
Figuur 8: Bodemtypekaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

uitsnijdingen werden bereikt gedurende het begin van het eemiaan (130.000 tot 115.000 jaar geleden) toen de zee de reeds in het saaliaan (370.000 tot 130.000 jaar geleden) diep uitgeschuurde Vlaamse Vallei binnendrong. Zo ontstond de Golf van Gent, een groot estuarium waarin de aanwezige quataire afzettingen door de intense getijdenstromingen grotendeels werden opgeruimd en de Vlaamse Vallei zich plaatselijk nog dieper in de tertiaire substraten kon insnijden (BORREMANS 2015: 211-221).

Ter hoogte van het projectgebied werd zo het Lid van Moen (ook gekend als Lid van Roubaix) aangesneden, een heterogene kalkloze mariene kleiafzetting met siltige tot zandige tussenlagen die werd afgezet in de Formatie van Kortrijk in het vroeg-eoceen (56-47,8 miljoen jaar geleden) (STEURBAUT 2015: 130-132).

Een van de laatste grote fasen in de vorming van de Vlaamse Vallei was een grootschalige opvullingsfase die plaatsvond in het vroeg-pleniglaciaal (74.000 tot 55.000 jaar geleden), toen vlechtende rivieren door permafrost nauwelijks konden insnijden maar wel grote hoeveelheden sediment afzetten dat door gebrek aan vegetatie massaal met het smeltwater meekwam. Deze zogenaamde fluvioperiglaciale afzettingen bestaan voornamelijk uit geërodeerd tertiair materiaal en lemig suspensiemateriaal (BORREMANS 2015: 217).

Door afkoeling en verdroging van het klimaat vanaf het midden-pleniglaciaal (55.000 jaar geleden) beperkte de fluviatiele activiteit zich tot de grootste waterlopen waardoor eolische activiteit kon domineren waarbij ter hoogte van het projectgebied vooral zandleem werd afgezet in het zogenaamde overgangsgebied tussen de zand- en de leemstreek. Aanvankelijk greep deze eolische sedimentatie vooral plaats op een sneeuwrijk, nat of vochtig oppervlak en grepen er tijdens de dooiperiodes belangrijke afvloeiingen en massabewegingen plaats waarbij ook materiaal werd afgezet als hellingssediment. Hierdoor ontstond een complexe heterogene combinatie van eolische- en hellingssedimenten. Ingevolge een verdere afkoeling en verdroging van het klimaat in het laat-Pleniglaciaal (29.000-13.000 jaar geleden) werden er nadien ook nagenoeg zuivere eolische zandlemige afzettingen geaccumuleerd. Beide geneseprocessen vallen onder de Formatie van Gent (BOGEMANS 2007: 20-21, 34-35; BORREMANS 2015: 249-250).

Figuur 9: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied en de omliggende waterlopen (© Geopunt)

Aan dit eolisch sedimentatiepatroon komt een eind in het laat-glaciaal (13.000 tot 10.000 jaar geleden). Deze periode wordt gekenmerkt door een beduidende klimaatsverbetering, op enkele koude fasen na. Door het verdwijnen van de permafrost ontstonden meanderende rivieren die zich in de weichseliaanafzettingen insneden die nu als laagterras in het landschap te herkennen zijn. Deze paleovalleien werden vervolgens opgevuld met alluviale afzettingen en zijn vandaag niet meer te herkennen in het landschap (BOGEMANS 2007: 23; BORREMANS 2015: 219). Gelijktijdig werden sindsdien ook nieuwe colluviale afzettingen gevormd door diverse grootschalige en kleinschalige hellingsprocessen op plaatsen met een beperkt vegetatiedek, waarbij vooral antropogene ontbossing en landbouw als oorzaak aangewezen kunnen worden (BOGEMANS 2007: 23, 34-35; BORREMANS 2015: 219).

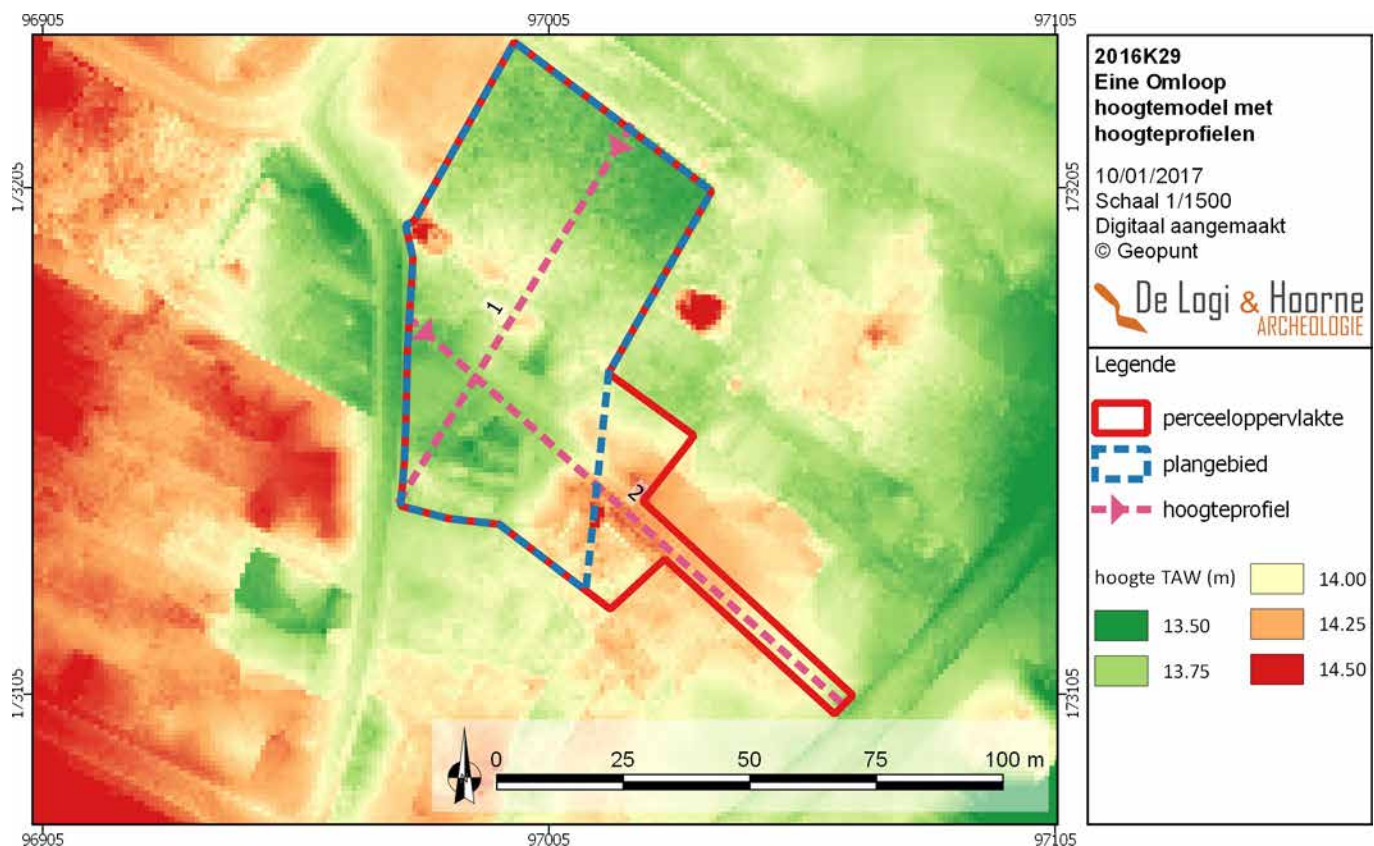
Op de quartairgeologische wordt de geologische opbouw van het plangebied weerspiegeld in de gekarteerde afzettingen die in het noorden onder type 3 en in het zuiden onder type 6 werden ondergebracht. Type 3 omvat het vroeg-pleniglaciaal fluvioperiglaciaal sediment waarop mogelijk een midden- of laat-pleniglaciale eolische en/of colluviale sedimenten werden afgezet. De midden- en laat-pleniglaciale eolische afzettingen zijn echter niet noodzakelijk (nog) aanwezig. Type 6 is gelijkaardig aan type 3 alleen rusten de vroeg-pleniglaciale fluvioperiglaciale sedimenten op fluviatiele eemiaanafzettingen.

2.3.1.3. AARDKUNDE

Op de bodemkaart staan het projectgebied en de direct omliggende gebieden gekarteerd als bebouwde zone (OB). Het is een bodem waarvan het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd werd (VAN RANST & Sys 2000).

2.3.1.4. TOPOGRAFIE

Op het digitaal hoogtemodel kan de landschappelijke situatie van het projectgebied duidelijk worden afgelezen. Het projectgebied bevindt zich op een weichseliaanterras op ongeveer 14m TAW aan de rand van de Vlaamse Vallei op de overgang naar het Leie-Schelde-interfluvium. De aanwezige tertiaire sedimenten worden afgedekt door een 18m tot 23m dik quartair pakket dat bestaat uit fluvioperiglaciaal weichseliaansediment van de laatste opvullingsfase van de Vlaamse Vallei waarin zich sindsdien paleovalleien ontwikkelden met meanderende rivieren.

Figuur 10: Detail van het digitaal hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied en de hoogteprofielen (© Geopunt)

De alluviale vlakte van de Schelde bevindt zich ten oosten van het projectgebied op een hoogte van ongeveer 9m TAW. Ten noorden van het projectgebied bevindt zich de alluviale vlakte van de Marollebeek op ongeveer 12m TAW. Deze Marollebeek mondt 450m ten oosten van het projectgebied uit in de Leebeek, die in de alluviale vlakte van de Schelde werd aangelegd.

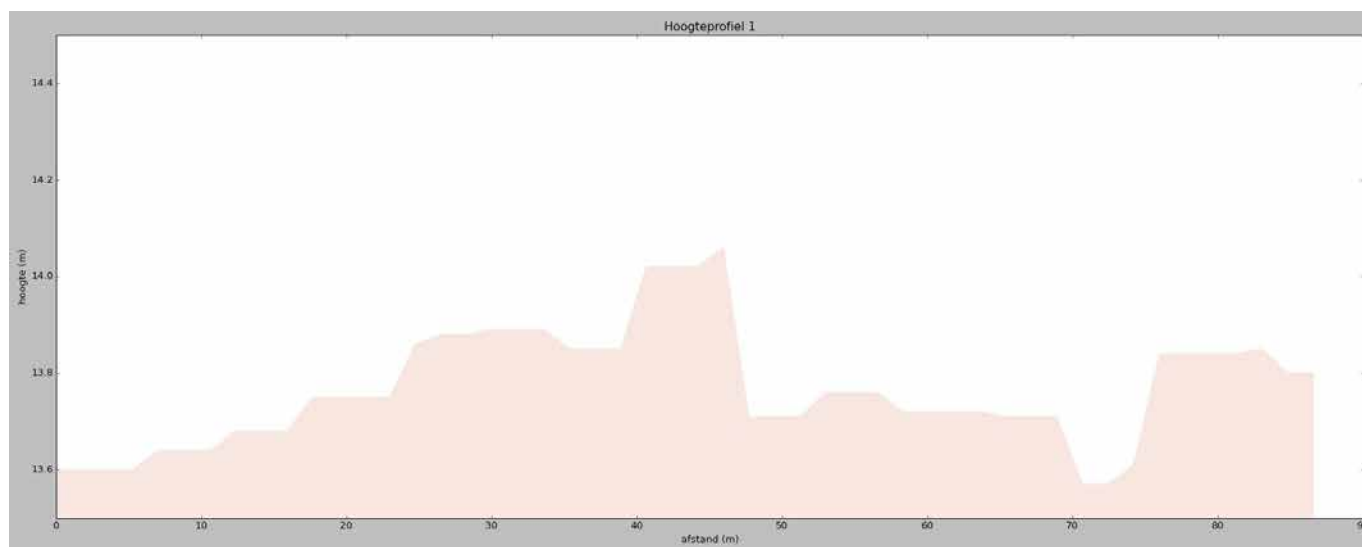
Op de Ferrariskaart bevindt het projectgebied zich in een kouterlandschap dat ter hoogte van het projectgebied onderbroken wordt door het valleitje van de Marollenbeek en de bebouwing van het dorp Eine met bijhorende erven. Deze bebouwing concentreert zich vooral langs de Marollebeek en de oude verbindingsweg tussen Doornik en Gent die het tracé van de huidige Nestor De Tièrestraat en Heurnestraat volgt.

Het oppervlak van het plangebied is vrij vlak maar onregelmatig en bevindt zich tussen 13,5m en 14,4m TAW. Het hoogste punt bevindt zich ter hoogte van de bebouwing aan de verbinding met de Nestor De Tièrestraat. Op de Ferrariskaart is deze zone reeds bebouwd. Het laagste punt ligt ten noorden hiervan.

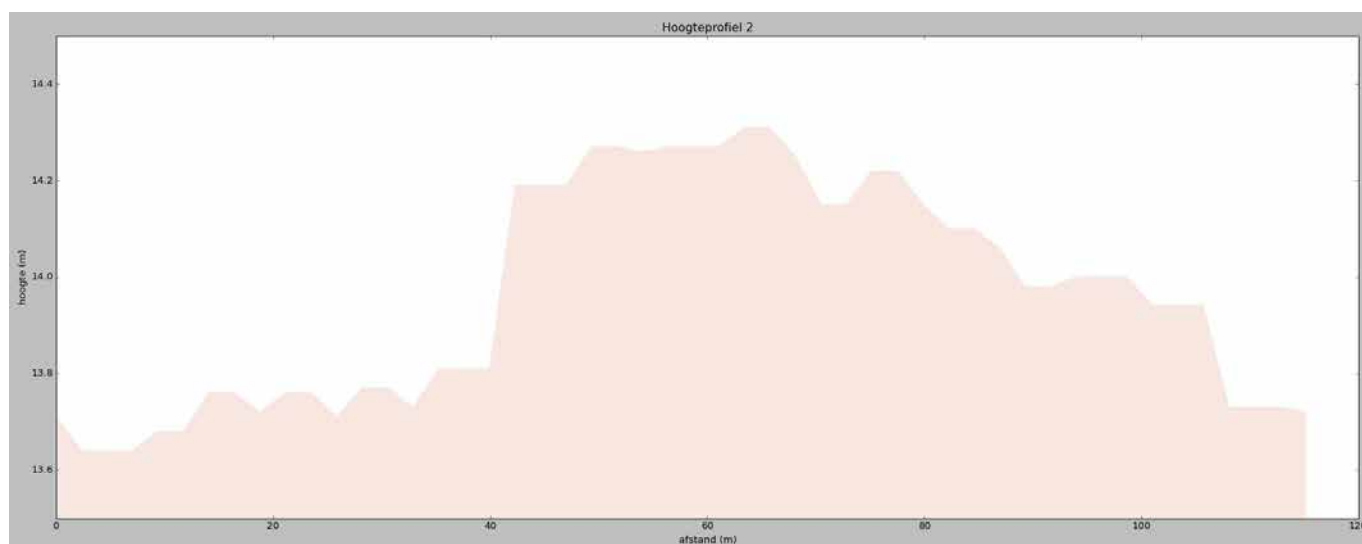
2.3.1.5. BODEMGEBRUIK

Momenteel is het projectgebied in gebruik als hoeve met aanhorigheden aan de Omloop en met een smalle verbindingsweg naar de Nestor De Tièrestraat. Het noordoostelijk gedeelte van het projectgebied (perceel 475) is in gebruik als grasland. Op perceel 375c staan drie gebouwen, waarvan een woonhuis met een oppervlakte van 180m² grenzend aan de Omloop, een stal ten noordoosten van de woning (30m²) en enkele stallen ten zuidwesten van de woning (261m²). tussen het woonhuis en de kleine stal waren nog sporen van een voormalig gebouw terug te vinden.

Op perceel 376b² staat een open veldschuur met een oppervlakte van 171m². De ruimte tussen de gebouwen is deels verhard en ligt er zeer onregelmatig bij. Op perceel 376b² staat een kleine zone overgroeid door allerlei struiken en bomen. Momenteel wordt 642m² van het plangebied door bebouwing ingenomen maar, gezien het rommelige karakter op het terrein, ligt het ooit bebouwde oppervlak een stuk hoger (zie *infra*).

Figuur 11: Hoogteprofiel 1 van het digitaal hoogtemodel (© Geopunt)

Figuur 12: Hoogteprofiel 2 van het digitaal hoogtemodel (© Geopunt)

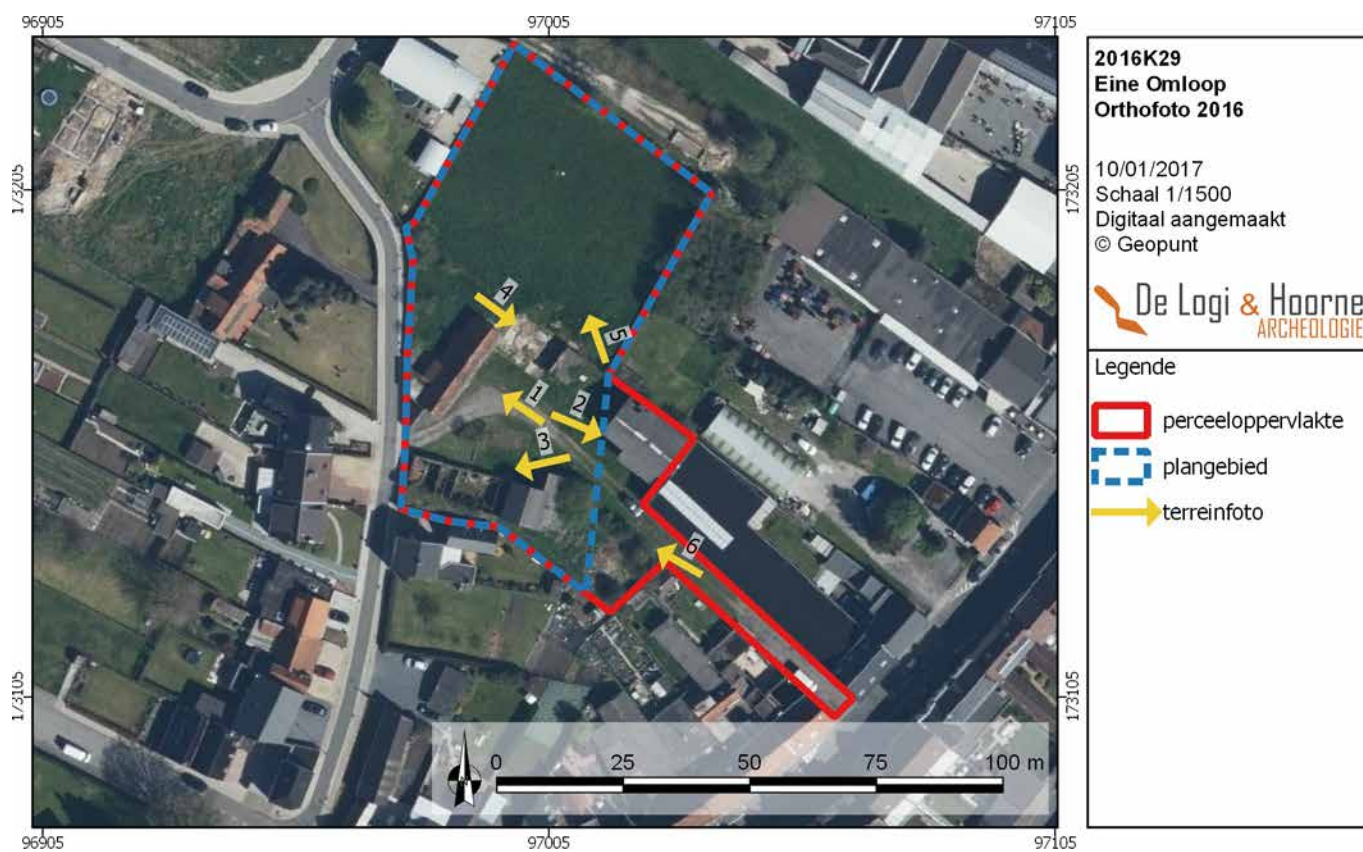
2.3.2. Archeologische voorkennis en historische beschrijving

Behalve informatie over de ligging en de ondergrond zijn gegevens uit geschiedkundige literatuur en oude kaarten en de reeds gekende archeologische vaststellingen voor het plangebied en zijn nabije omgeving van groot belang voor het maken van een goede assessment.

2.3.2.1. HISTORISCHE BESCHRIJVING

De ontstaansgeschiedenis van Eine gaat minstens terug tot in de 7de eeuw. Eine, wat teruggaat op het Voorgermaanse *Agina*, betekent gewoon *water* (DE BRABANDERE *et al.* 2010: 73-74). De eerste vermeldingen van Eine zijn te situeren in 1089 als *Einis*, wat evolueert in 1161 naar *Eyna* (DE BRABANDERE *et al.* 2010: 73). Eine behoorde toe tot het bisdom Doornik, onder patronaat van de abdij van Enname. Vanaf de volle middeleeuwen kreeg Eine een adellijke bewoningsvorm in de vorm van een achtvormig omgracht gebied, gelegen tussen de huidige kerk en het station waar vandaag niets meer van zichtbaar is. De Heren van Eine behoorden tot de topadel van het graafschap Vlaanderen. Toch bleef Eine zijn landelijk karakter behouden maar groeide stelselmatig uit tot een randdorp ten noordoosten van de stad Oudenaarde. Vanaf 1965 werd Eine gefusioneerd met Oudenaarde (WWW.INVENTARIS.ONROENDERFGOED.BE 2017).

Ondanks het rustieke landschap waarin het dorp zich bevindt, kende de regio een woelig verloop doorheen de geschiedenis. Het plangebied ligt binnen de afbakening van het Slagveld van Oudenaarde. Binnen deze uitgestrekte zone van meer dan 23km² speelden zich

Figuur 13: Orthofoto met aanduiding van de genomen foto's tijdens de terreininspectie (© Geopunt)

Figuur 14: Foto 1 met zicht op de oude boerderijwoning

Figuur 15: Foto 2 met zicht op de open veldschuur

Figuur 16: Foto 3 met zicht op de vervallen stallen

Figuur 17: Foto 4 met zich op een stalling en het omgewoelde terrein waarop een gebouw stond

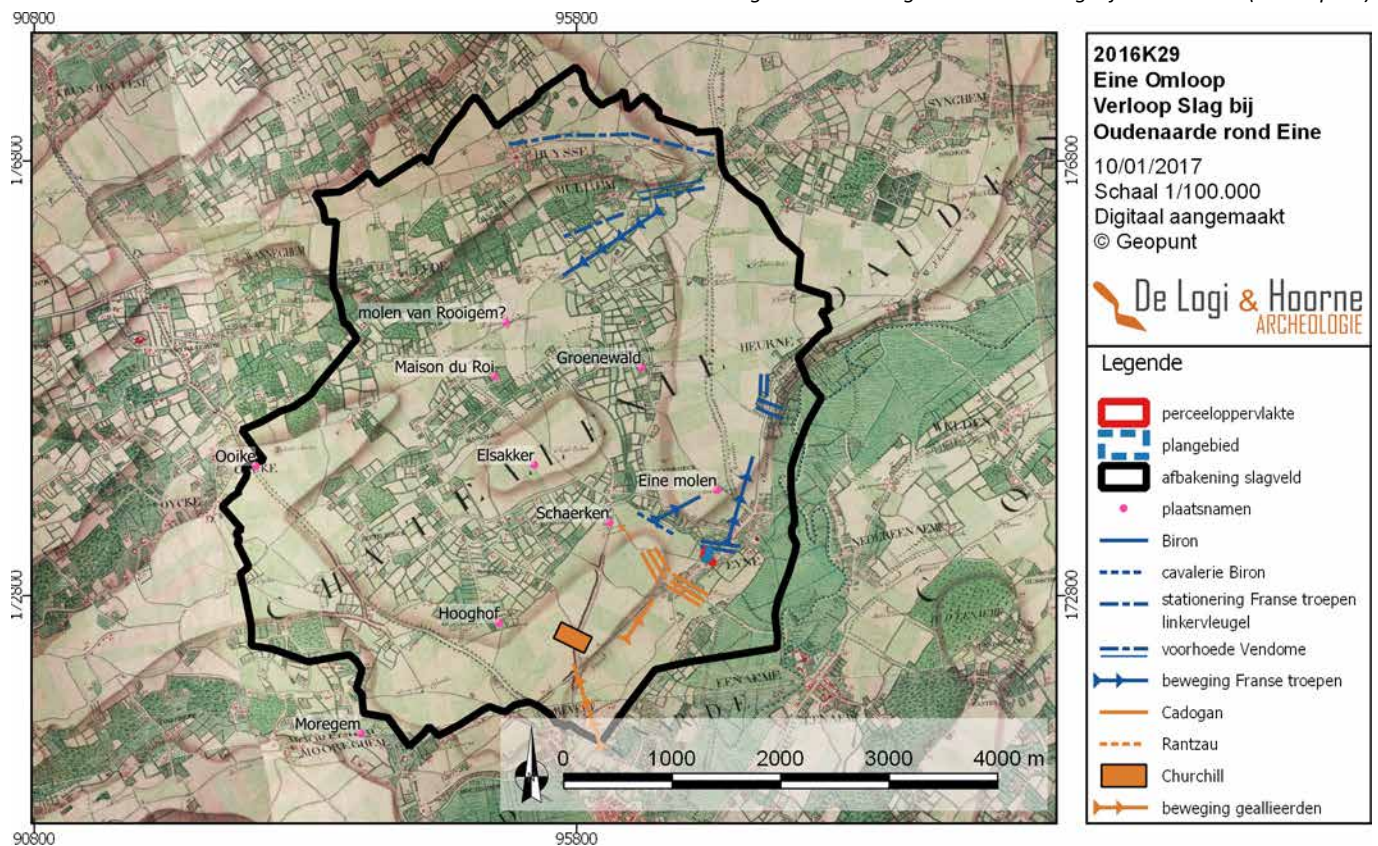
Figuur 18: Foto 5 met zicht op het grasland

Figuur 19: Foto 6 met zicht op het overgroeide deel van het terrein

Figuur 20: Ferrariskaart met aanduiding van de, voor het plangebied, relevante gebeurtenissen gelinkt aan de Slag bij Oudenaarde (© Geopunt)

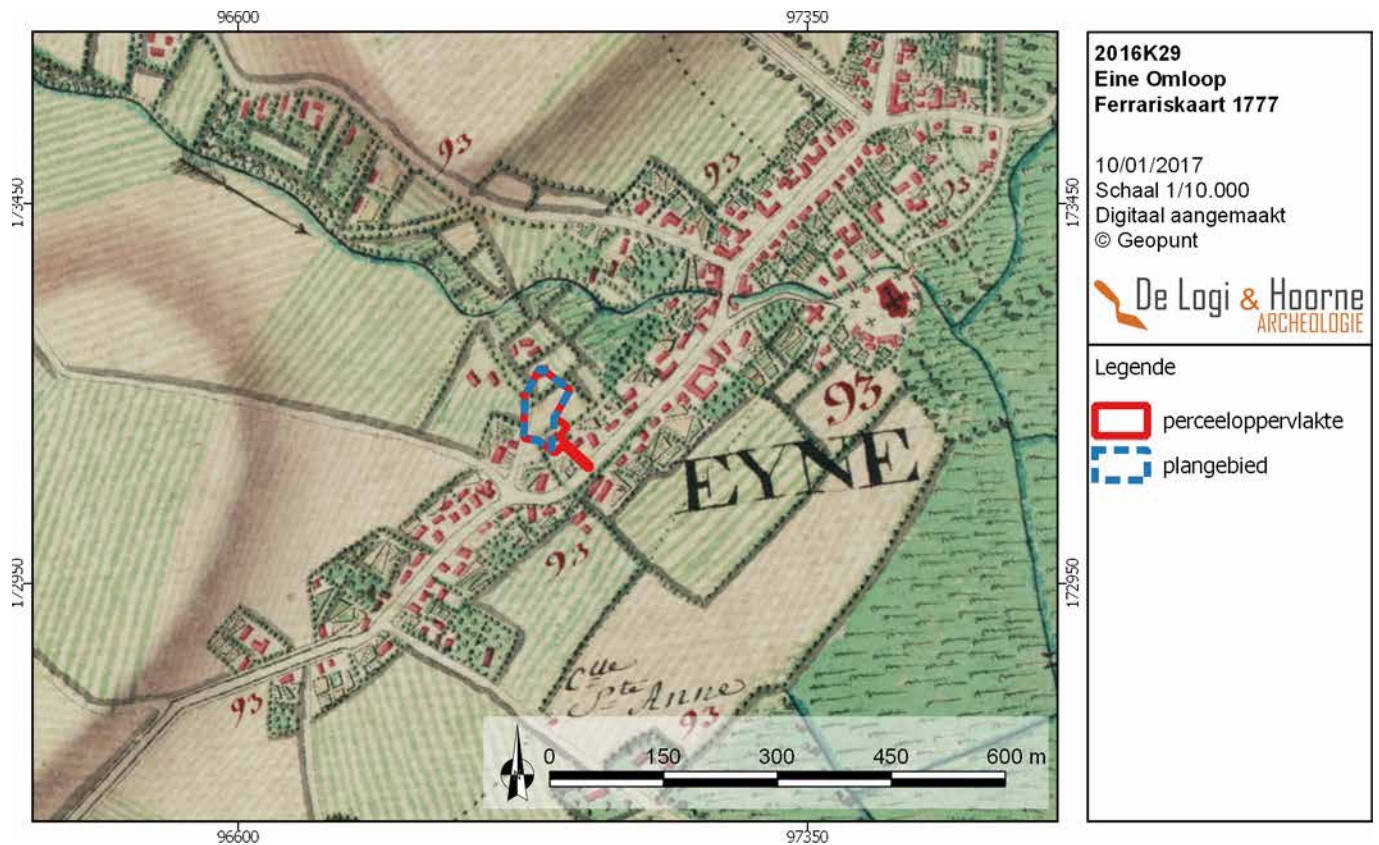

verschillende acties en gebeurtenissen af tijdens de Slag in 1708. De grenzen van het slagveld werden afgebakend op basis van een studieopdracht die onderzoek op de geschreven bronnen en beschikbaar kaartmateriaal inhield, maar ook veldwerk door middel van metaaldetectie. Het plangebied zelf werd hierbij niet met metaaldetectie onderzocht. Deze Slag bij Oudenaarde kaderde in de Spaanse Successieoorlog, waarbij het Franse leger en de geallieerde troepen tegenover elkaar stonden (FOARD *et al.* 2012).

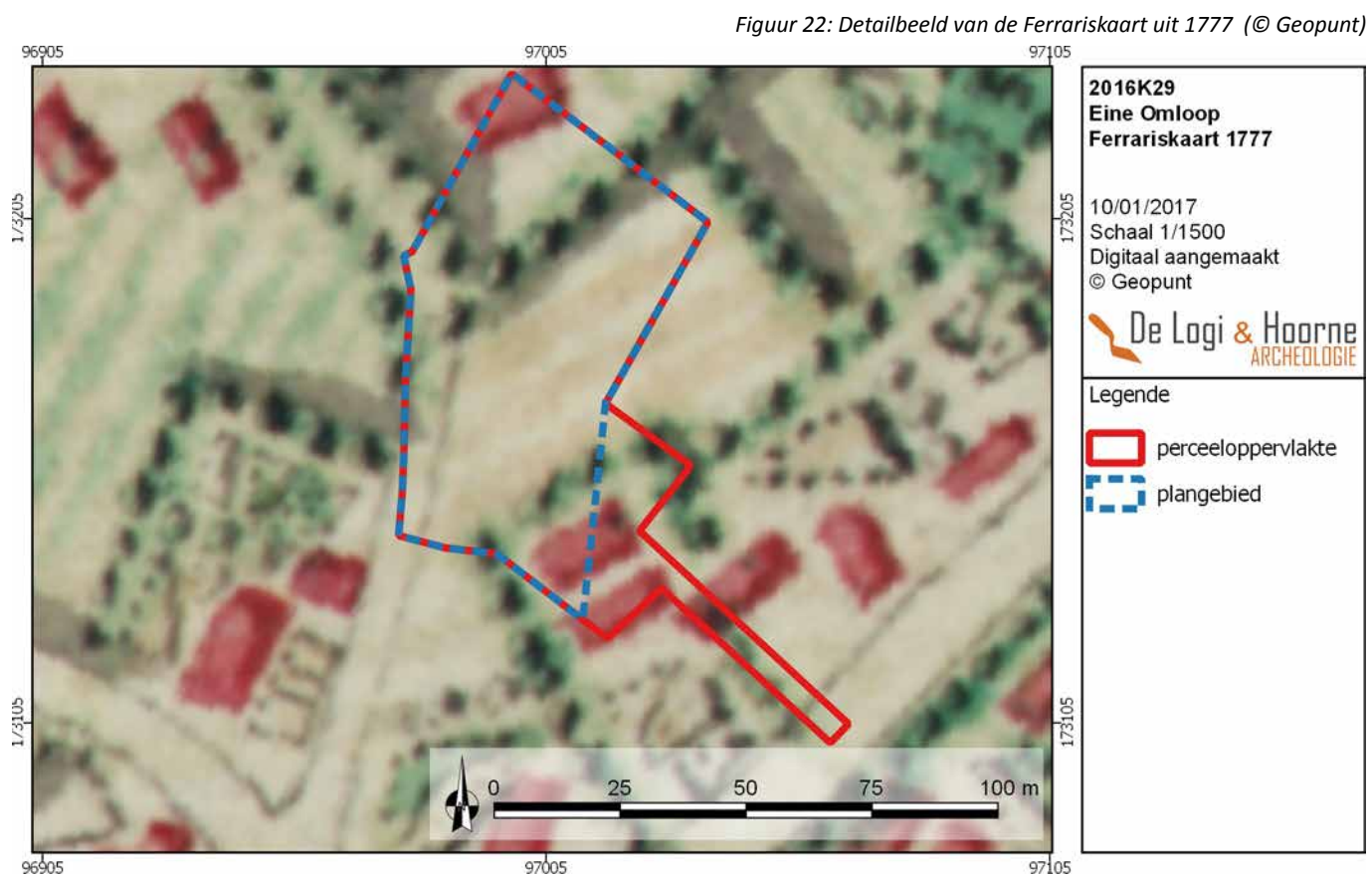
De eerste attestatie van de Slag bij Oudenaarde, met betrekking op Eine en bijgevolg het projectgebied, is gelieerd aan een deel van de Franse troepen onder leiding van Markies de Biron, die de dorpen Heurne en Eine bezetten. Voor Eine verschuilden de troepen zich rondom het centrum, een gebied dat bestaat uit omhaagde velden en tuinen die enige beschutting en camouflage boden (FOARD *et al.* 2012: 25). De Franse troepen worden al snel opgemerkt door William Cadogan, bevelhebber van een deel van de geallieerde troepen die als een van de eerste de oversteek over de Schelde vanuit Oudenaarde had gemaakt en richting Eine marcheerde. De linkerflank van de infanterie van Cadogan werd gesteund door troepen van Jorgen Rantzau die zich voegt bij de opstelling rond Eine. Rantzau komt in contact met de foeragerende cavalerie van Markies de Biron, waarna enkele schermutselingen ontstaan met de terugtrekking van Rantzau als gevolg. Biron staakt de achtervolging wanneer hij een grote geallieerde troepenmacht onder leiding van John Campbell, tweede hertog van Argyll, vanuit Oudenaarde ziet aankomen (FOARD *et al.* 2012: 26). Daaropvolgend stuurt Biron boodschappers naar de Hertog van Vendome en het Franse opperbevel met het verzoek om versterking. De Hertog beveelt Biron onmiddellijk om aan te vallen, in afwachting van de versterkingen die vanuit Mullem richting Heurne en Eine zullen trekken (FOARD *et al.* 2012: 26). Echter, de komst van de ondersteunende troepen wordt gestaakt door “inlichtingen” dat de terreinen tussen Eine en Mullem te moerassig zijn om een cavalerie-aanval uit te voeren (FOARD *et al.* 2012: 27). Hierop begeven de Franse troepen zich richting de open akkers tussen de Stampkotbeek en de Marollebeek, ten noordoosten van Eine. Door het oponthoud van de versterking krijgt Markies de Biron de opdracht niet meer aan te vallen maar zijn troepen terug te trekken in Eine en Heurne. Uiteindelijk wordt Eine belegerd door Cadogan en Rantzau. Enkele bataljons van de Fransen gaven zich onmiddellijk over waardoor de verovering van Eine vlot verliep. De vluchtende troepen, richting Heurne, worden achtervolgd en neergeslagen door Rantzau. Wanneer de troepen van Rantzau en Cadogan weer geordend zijn, werd overgegaan tot de verovering van Heurne, met een duidelijke overwinning voor de geallieerden (FOARD *et al.* 2012: 28). Nadien worden de troepen van Cadogan en Rantzau bijgestaan door de troepen van John Churchill (Hertog van Marlborough) en Dubislaw Natzmer met de opstelling van de verzamelde troepen in noord-zuidstelling ten noorden van Eine en de Marollebeek (FOARD *et al.* 2012: 30). Vanuit deze positie worden meerdere aanvallen uitgevoerd op de Franse troepen van Vendome, met uiteindelijk de overwinning van de geallieerden tot gevolg.

Het leidt geen twijfel dat de gebieden rond Eine een voorname rol gespeeld hebben in het verloop van de Slag bij Oudenaarde in 1708. Op basis van de beschikbare literatuur lijkt het projectgebied een behoorlijk potentieel te bevatten inzake attestaties die met allerhande activiteiten voor, tijdens of na de Slag te maken hebben. Zo kan niet worden uitgesloten dat er archeologische sporen of vondsten gelieerd aan de Franse of geallieerde troepen bewaard kunnen zijn.

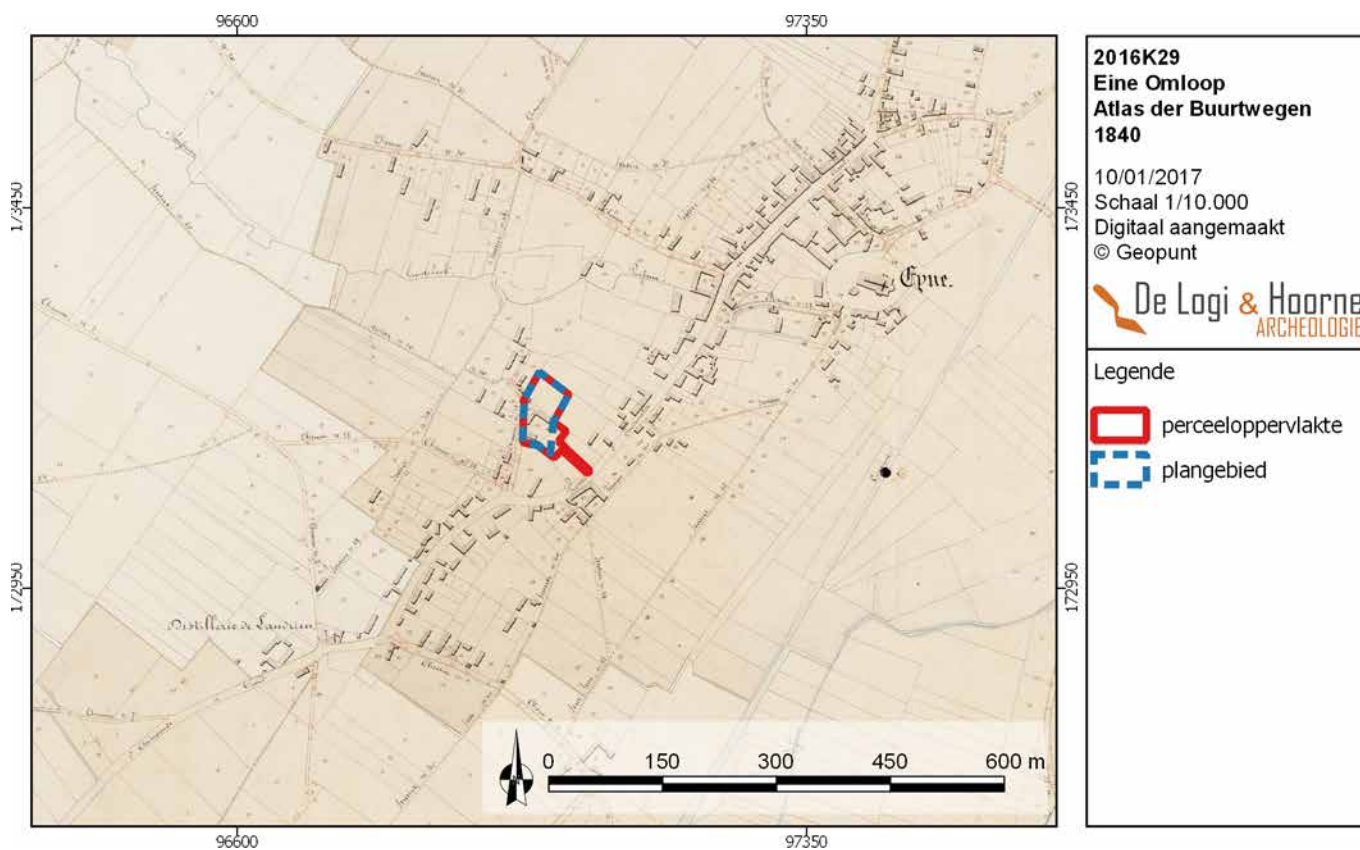
Doorheen de geschiedenis was steeds een grote interesse voor de Slag bij Oudenaarde, voornamelijk vanuit de landen die zich aansloten bij de geallieerde troepen. Dit leverde meerdere bronnen alsook historische kaarten op die de Slag probeerden te verduidelijken. Door het grote oppervlak, alsook de (vaak) beperkte kennis van de auteurs van het landschap waarbinnen de Slag plaatsvond, zijn de kaarten doorgaans niet gedetailleerd genoeg om het landgebruik binnen het plangebied te kunnen beschrijven. Zodoende is de Ferrariskaart uit 1777 de eerste beschikbare kaart vanwaar meerdere gegevens beschikbaar zijn om uitspraken over de inrichting binnen het plangebied omstreeks de tweede helft van de 18de eeuw uit te voeren. In deze periode lag het plangebied net ten zuidwesten van het centrum van het straatdorp *Eyne* (gelegen langs de verbindingsweg tussen Oudenaarde en Heurne, de huidige Nestor De Tièrestraat), ten zuiden van de aangeduide Marollebeek. Het plangebied ligt binnen een niet verstedelijkt gebied met een overwegend agrarisch karakter. Ondanks het verschil in percelering ten opzichte van de huidige indeling, kan door de herkenning van de Nestor De Tièrestraat en de Omloop het plangebied duidelijk gesitueerd worden.

Figuur 21: Ferrariskaart uit 1777 met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

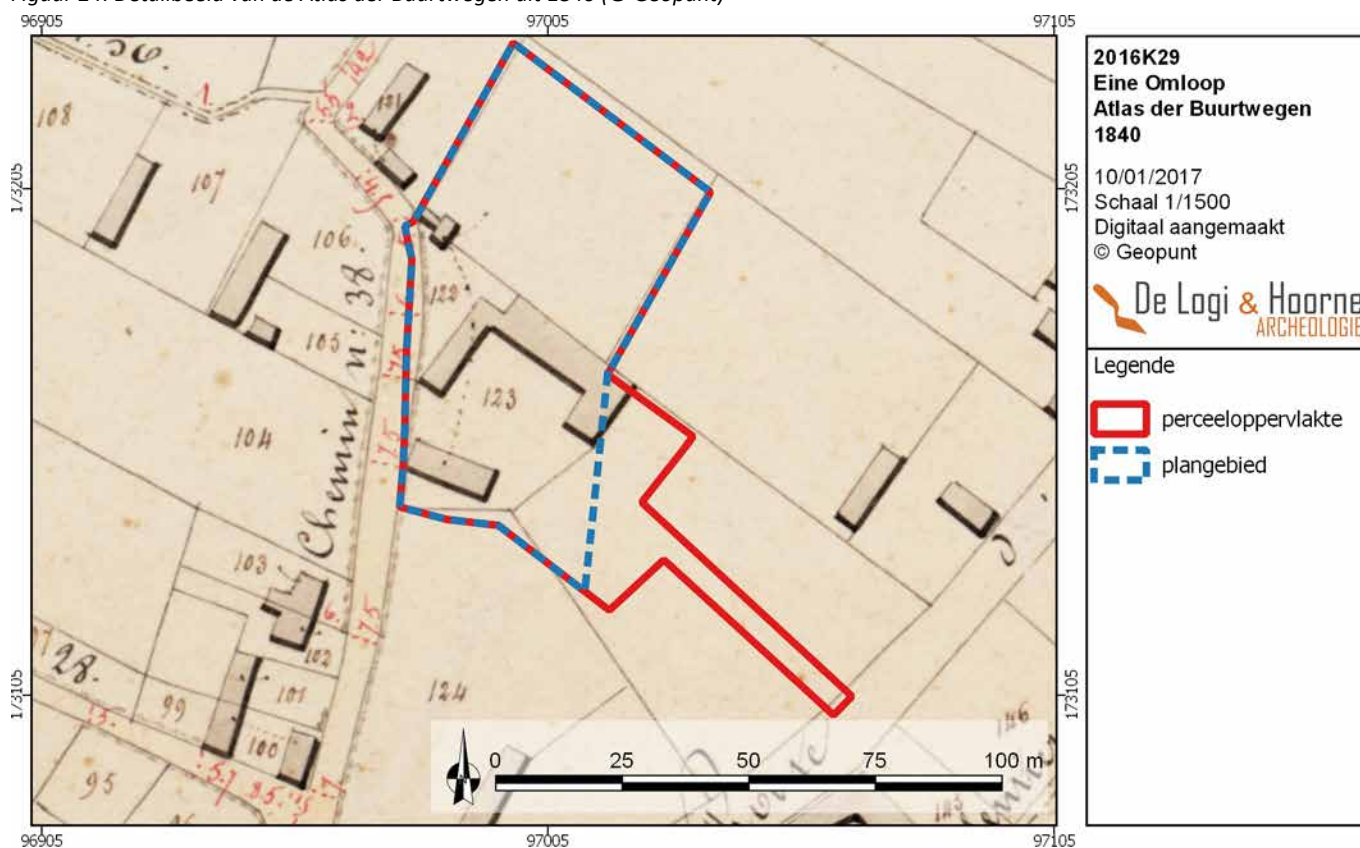

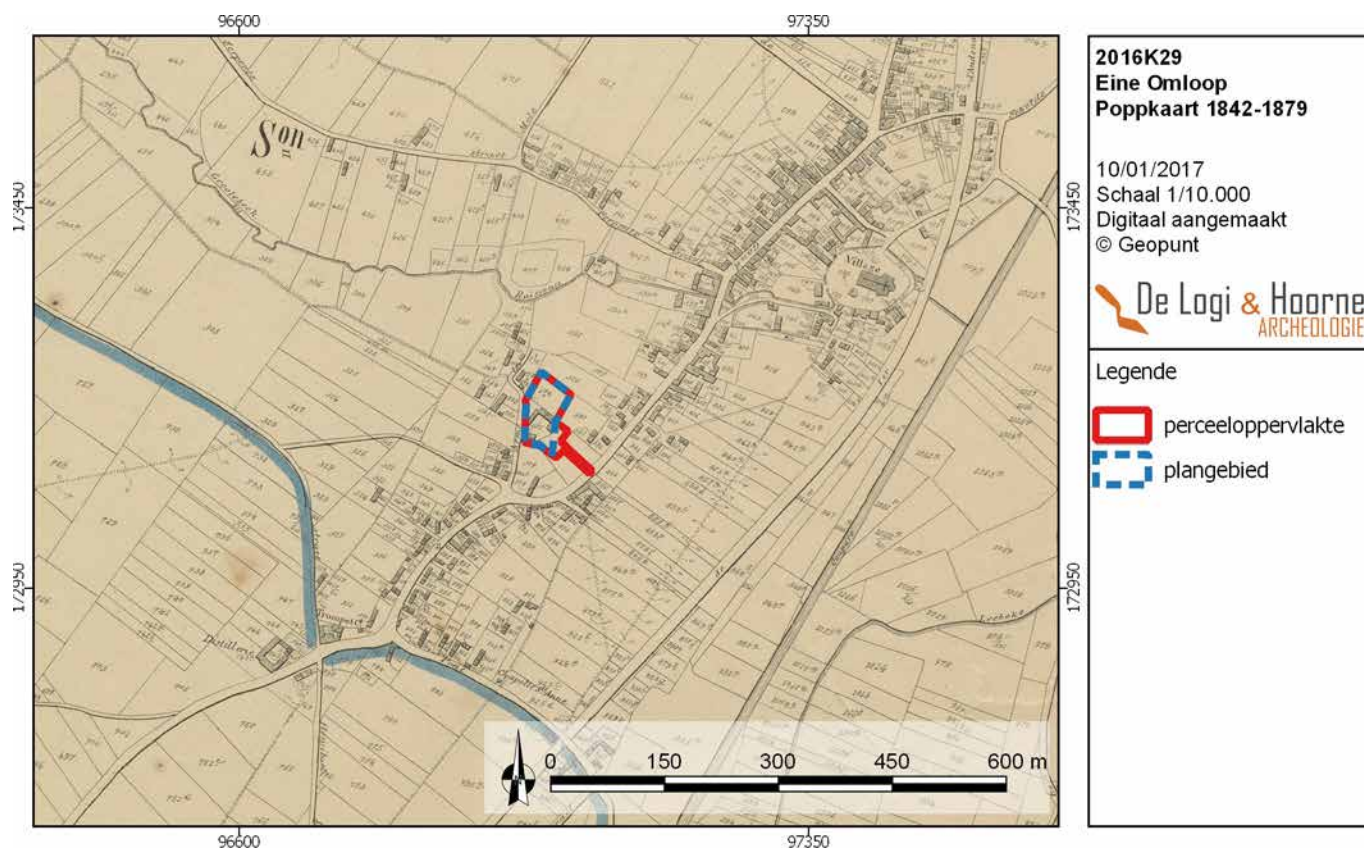
Figuur 22: Detailbeeld van de Ferrariskaart uit 1777 (© Geopunt)

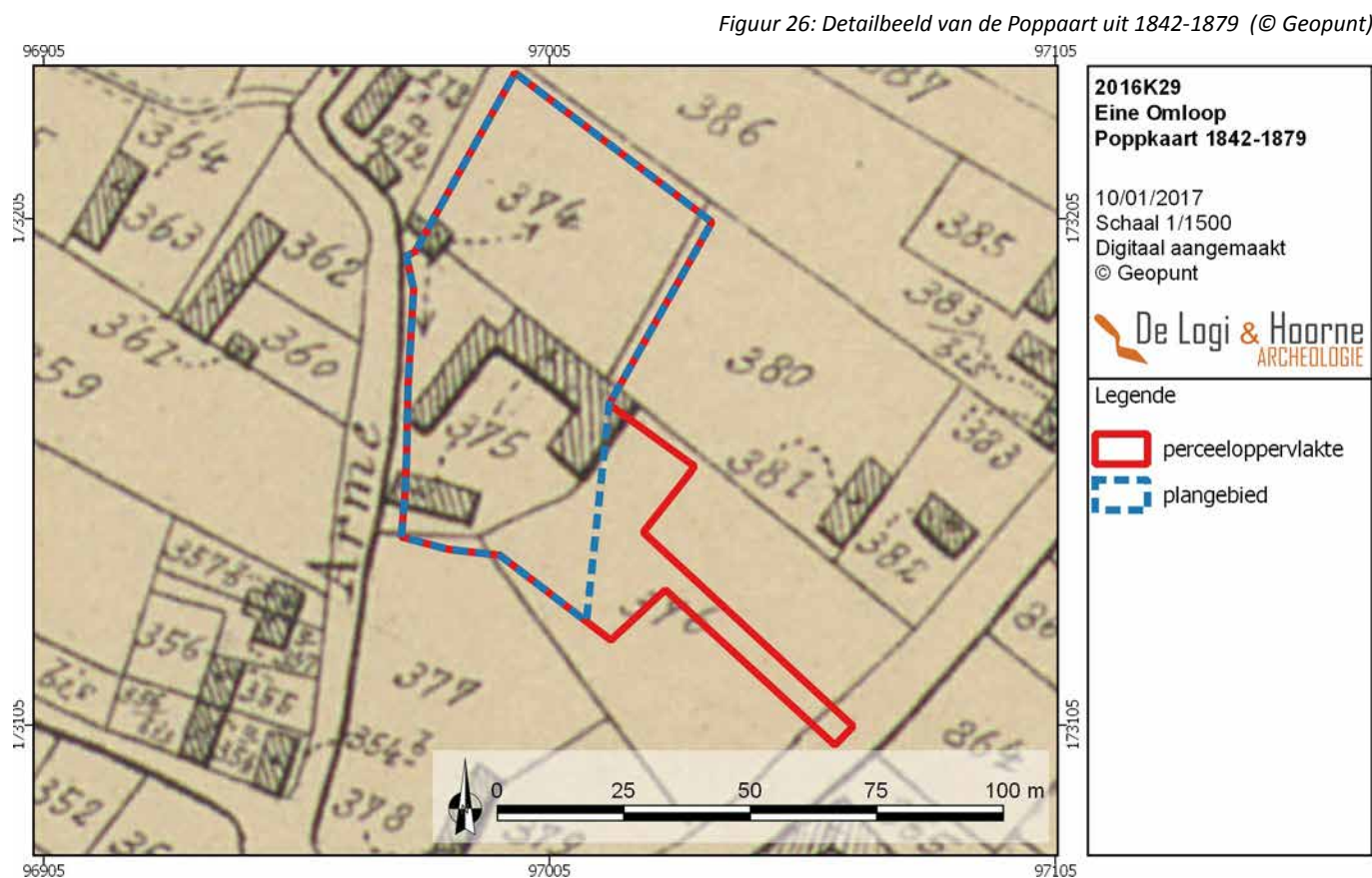
Figuur 23: Atlas der Buurtwegen uit 1840 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 24: Detailbeeld van de Atlas der Buurtwegen uit 1840 (© Geopunt)

Figuur 25: Poppkaart uit 1842-1879 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

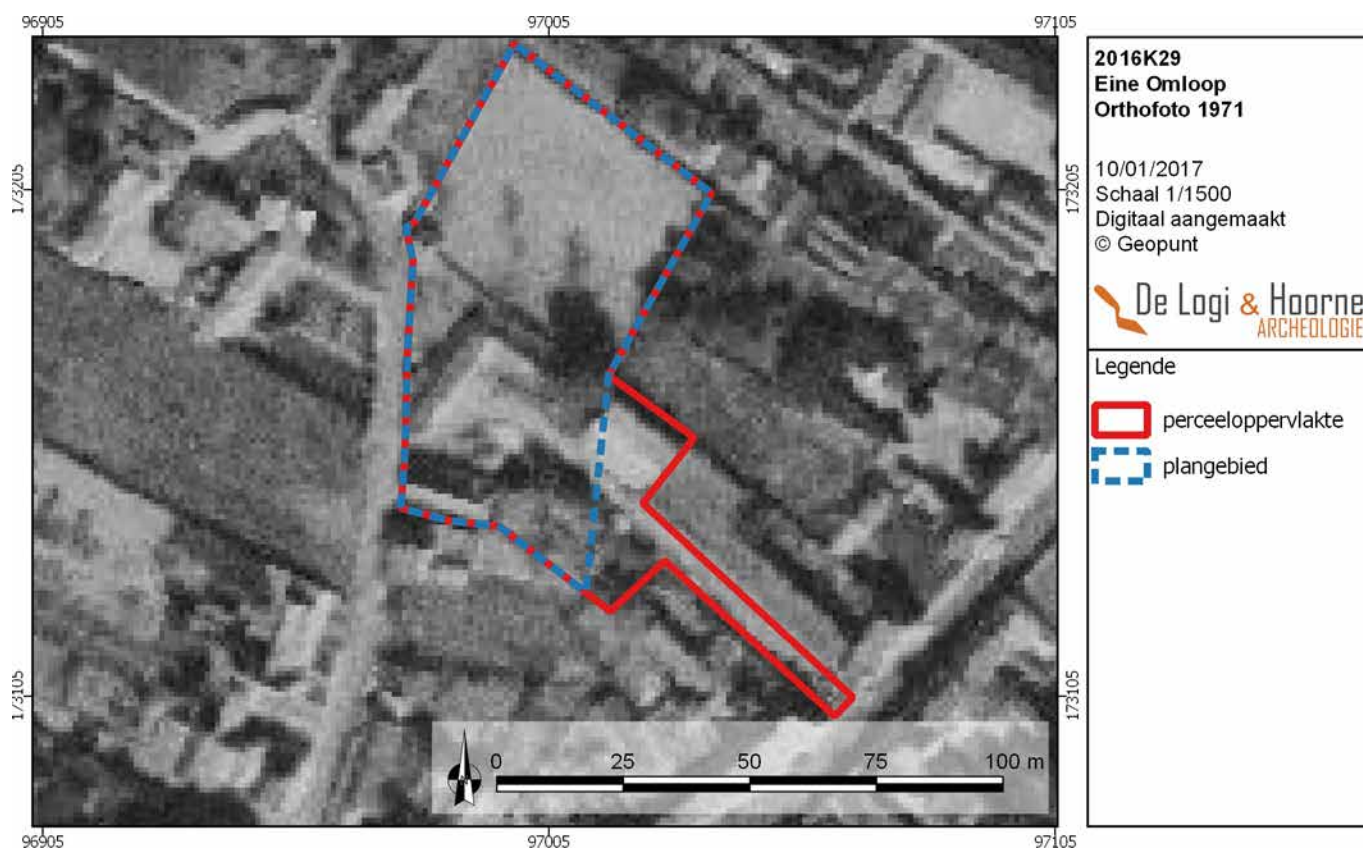
Figuur 26: Detailbeeld van de Poppkaart uit 1842-1879 (© Geopunt)

Figuur 27: Topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 28: Detailbeeld van de topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 (© Geopunt)

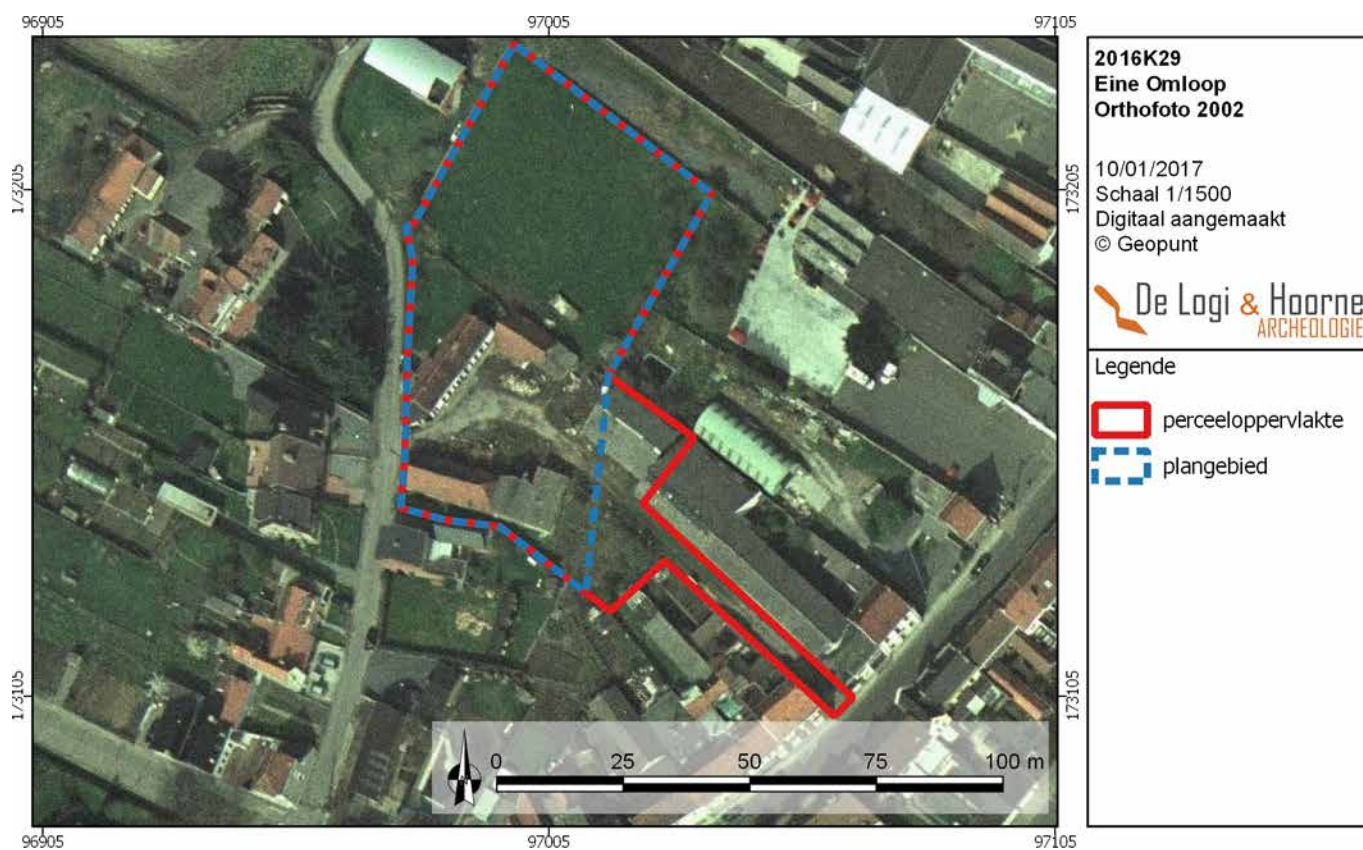

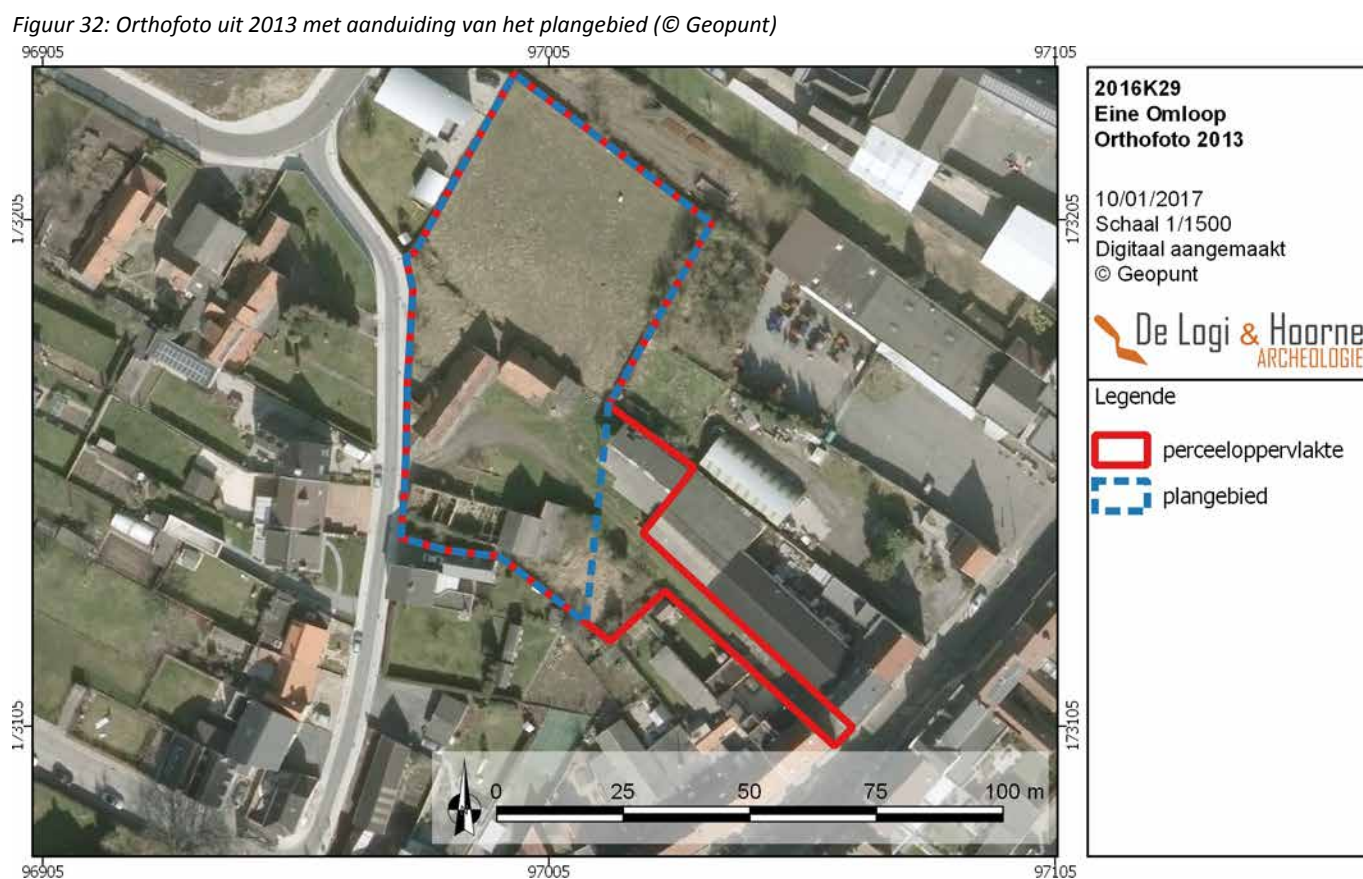
Figuur 29: Orthofoto uit 1971 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

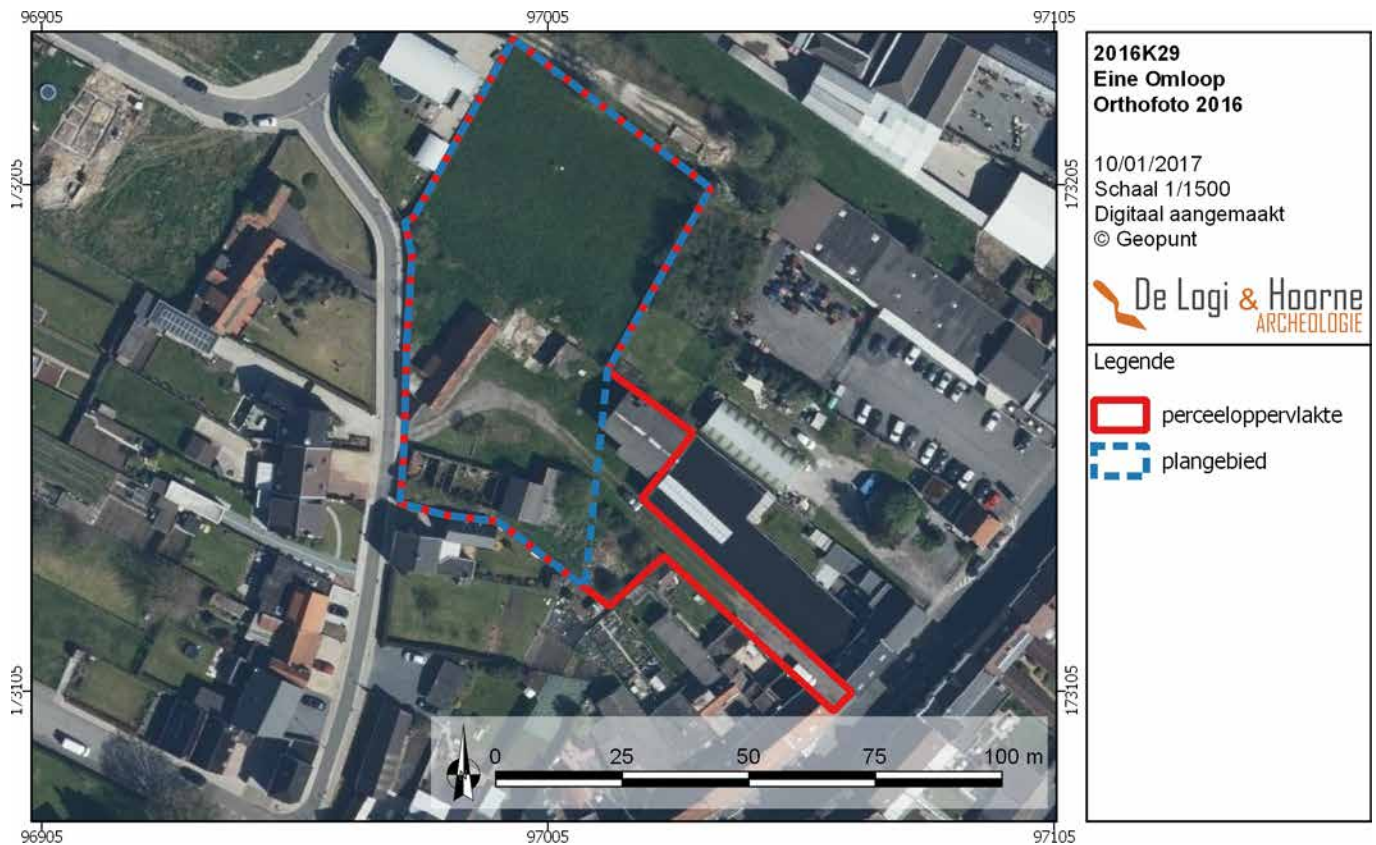
Figuur 30: Orthofoto uit 1990 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 31: Orthofoto uit 2002 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 32: Orthofoto uit 2013 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

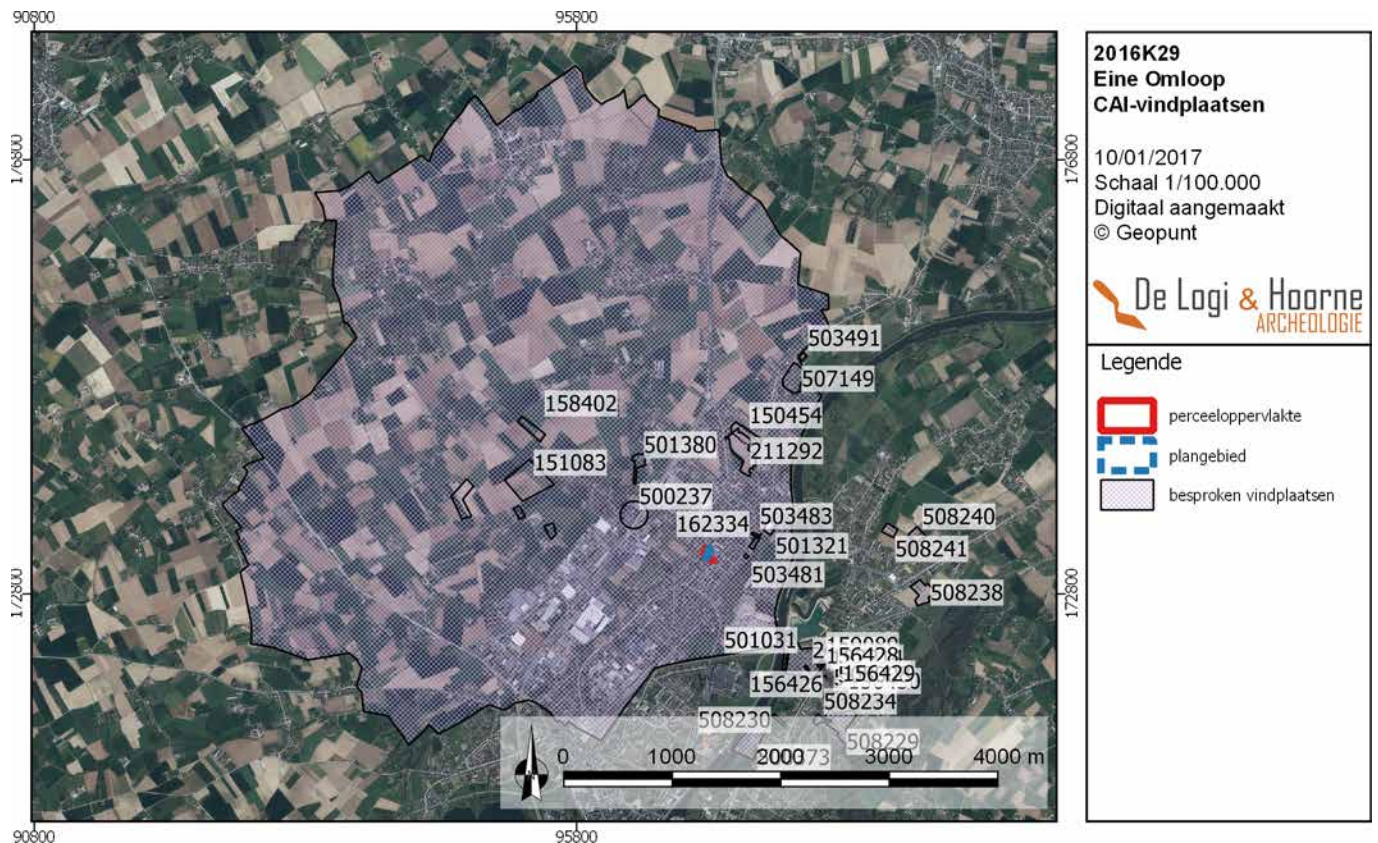

Figuur 33: Orthofoto uit 2016 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Het terrein strekt zich uit over vier verschillende percelen. Het meest noordelijke perceel bevat een woning die, volgens de Ferrariskaart, deels binnen het plangebied valt. Ook op de meest zuidelijke percelen komen enkele gebouwen binnen het plangebied voor. Uit de bureaustudie kon niet achterhaald worden of de gebouwen over oudere voorgangers beschikken. Er is alleszins geen indicatie zoals een omgrachting op de historische kaarten te bespeuren. Het overgrote deel van het plangebied lijkt in gebruik als akkerland (WWW.GEOPUNT.BE 2017).

De Atlas der Buurtwegen uit 1840 biedt een ander beeld dan de Ferrariskaart over het bodemgebruik van het plangebied. De perceelindeling komt op deze kaart min of meer overeen met de huidige indeling, waarbij twee van de drie percelen een nummer krijgen (122 en 123). Binnen het plangebied zijn nog steeds gebouwen aanwezig, hetzij in een totaal andere opstelling als wat zichtbaar is op de Ferrariskaart. Alle vier de gebouwen situeren zich nu aan de westelijke kant van de Omloop en vormen samen een hoeve. De twee meest noordelijke gebouwen grenzen aan elkaar en vormen een T-vormig geheel. Door de kleine oppervlakte lijkt het te gaan om een enkele bijgebouwen. Het grootste gebouw is U-vormig en wordt aan de open zijde afgeschermd door een groot rechthoekig gebouw. De Nestor De Tièrestraat wordt op deze kaart als *Route d'Audenarde a Gand* voorgesteld. Een soortgelijke afbeelding is waarneembaar op de Poppkaart uit 1842-1879. De percelen waarover het plangebied zich hier strekt bestaan uit de nummers 374, 375 en 376, de huidige hoofdnummers van de percelen. De topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 levert door zijn minder correcte georeferentie geen extra informatie op (WWW.GEOPUNT.BE 2017).

Aan de hand van de beschikbare orthofoto's kan het bodemgebruik binnen het plangebied vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw besproken worden. De luchtfoto uit 1971 toont nauwelijks verschillen ten opzichte van de topografische kaart Vandermaelen uit 1846-1854. De gebouwen die op de kaart zichtbaar zijn komen nog steeds voor. De oostelijke aanbouw van het U-vormige gebouw is hier verdwenen waardoor nu een L-vormig gebouw wordt gevormd. Ten oosten van het L-vormige gebouw komt nu ook een rechthoekige veldschuur voor. De overige delen van het terrein lijken in gebruik als grasland. Op de luchtfoto uit 1990 valt op dat ten oosten van het meest noordelijke gebouw (de stallen) nog een (bij)gebouw verschijnt. De luchtfoto uit 2002 biedt een meer gedetailleerd beeld dan de voorgaande foto's.

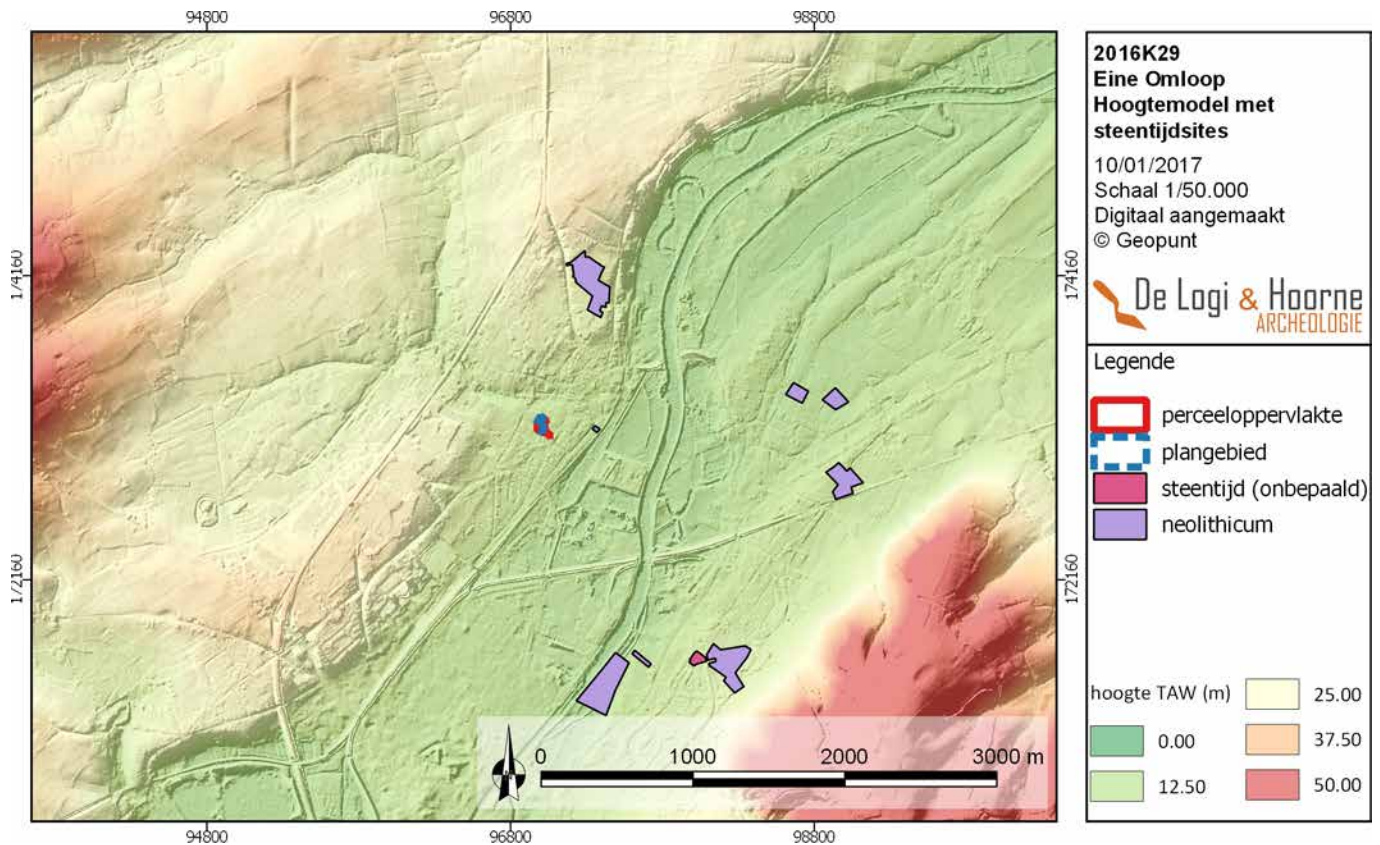
Figuur 34: Orthofoto met aanduiding van de besproken archeologische vindplaatsen en het plangebied (© Geopunt)

De reeds besproken gebouwen van de hoeve zijn nog steeds aanwezig. Tussen de gebouwen is een verharding merkbaar die van de Omloop tot de Nestor De Tièrestraat loopt. De overige delen van het terrein tussen de gebouwen lijkt mogelijk omgewoeld. Enkel het noordelijke grasland vertoont weinig sporen van verandering. Op de luchtfoto van 2013 valt op dat het dak van de stallen verdwenen is. Ook de oostelijk gelegen gronden lijken op deze foto omwoeld. Pas op de luchtfoto uit 2016 is merkbaar dat de korte zijde van het L-vormig gebouw afgebroken is (WWW.GEOPUNT.BE 2017).

2.3.2.2. ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Binnen de grenzen van het projectgebied zelf werd tot op heden geen archeologische vaststellingen gedaan. In de nabije omgeving werden in het verleden wel enkele archeologische sites aangetroffen en onderzocht.

Het plangebied is op de Centrale Archeologische Inventaris opgenomen in de afbakening van het Slagveld van Oudenaarde (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 158402; zie *supra*). Binnen deze uitgestrekte zone speelden zich verschillende acties en gebeurtenissen af tijdens de Slag in 1708. De grenzen van het slagveld werden afgebakend op basis van een studieopdracht die onderzoek op de bronnen inhield, maar ook veldwerk door middel van metaaldetectie. Het plangebied zelf werd hierbij niet met metaaldetectie onderzocht. Deze slag bij Oudenaarde kaderde in de Spaanse Successieoorlog, waarbij het Franse leger en de geallieerde troepen tegenover elkaar stonden (zie *supra*). In de ruime omgeving rond het plangebied kunnen twee vindplaatsen aangeduid worden waar sporen van de Slag bij Oudenaarde zijn terug gevonden. Op 820m in noordoostelijke richting zijn tijdens een metaaldetectie aan de Heurnestraat in Eine enkele loden kogels gevonden (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 211292; DE LOGI *et al.* 2015; DE VRIENDT 2015). Andere attestaties waar materiaal, gelinkt aan de Slag, is gevonden, bevinden zich op 1,5km ten noordwesten van het plangebied. Hierbij zijn op verschillende terreinen veldprospecties uitgevoerd waarbij eenenzestig loden kogels en zes mogelijke kogels zijn aangetroffen. In totaal gaat het om een oppervlakte van 16,2ha, verdeeld over vijf percelen, waarbij geen exacte locatie van de vondsten kan worden meegegeven (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 151083; S.N. 2007).

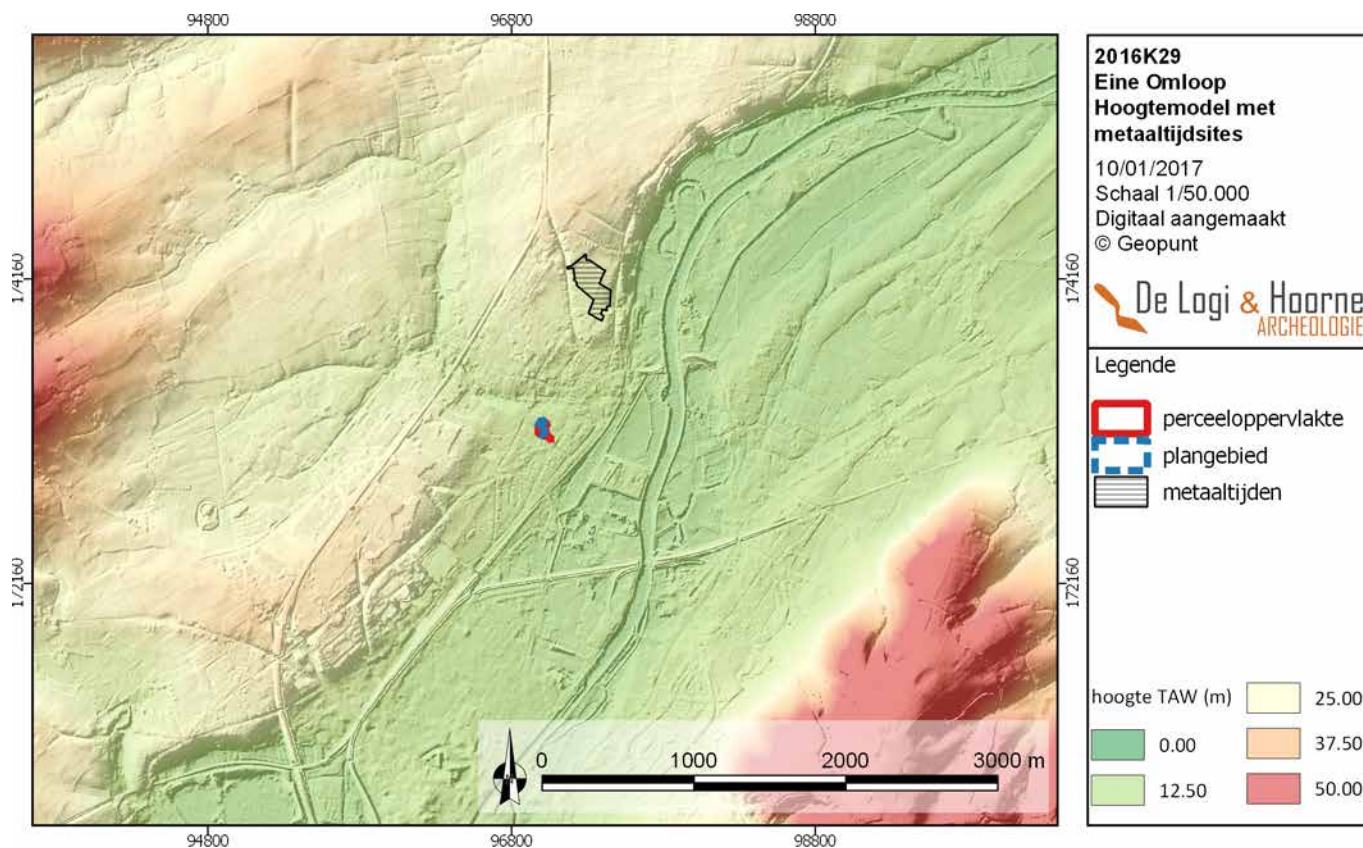
Figuur 35: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de steentijdsites rondom het plangebied (© Geopunt)

In het dorp Eine (Stad Oudenaarde) zijn aan de Fabrieksstraat de restanten van *de Burcht van de Heren van Eine* opgegraven. Deze site, gelegen op 610m ten noordoosten van het projectgebied, omvatte een opperhof en neerhof waarop nog steeds een kerk met kerkhof op staan. Het opperhof zelf is niet meer zichtbaar. Aan de hand van het aangetroffen aardewerk lijkt de site omstreeks de 14de eeuw opgericht (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 501321; CALLEBAUT 1980: 36-37).

Net ten westen van *de burcht*, aan het Eineplein, zijn tijdens een proefsleuvenonderzoek enkele muurresten gevonden die een postmiddeleeuws karakter hadden (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 162334; VANDER GINST & SMEETS 2012). Aan de Kannunikenstraat in Eine, op 340m ten oosten van het projectgebied, is tijdens graafwerken een gepolijste vuursteen bij gevonden, daterend uit het neolithicum (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 503481; PIETERS 1990: 137-139). Op dit plein staat de Sint-Egiliuskerk die oorspronkelijk in de 12de eeuw in romaanse stijl werd gebouwd en waarvan nog een crypte met fresco's bewaard zijn gebleven. Vanaf de 14de eeuw wordt de kerk naar gotische normen herbouwd (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 503483; MERTENS 1970: 91-92).

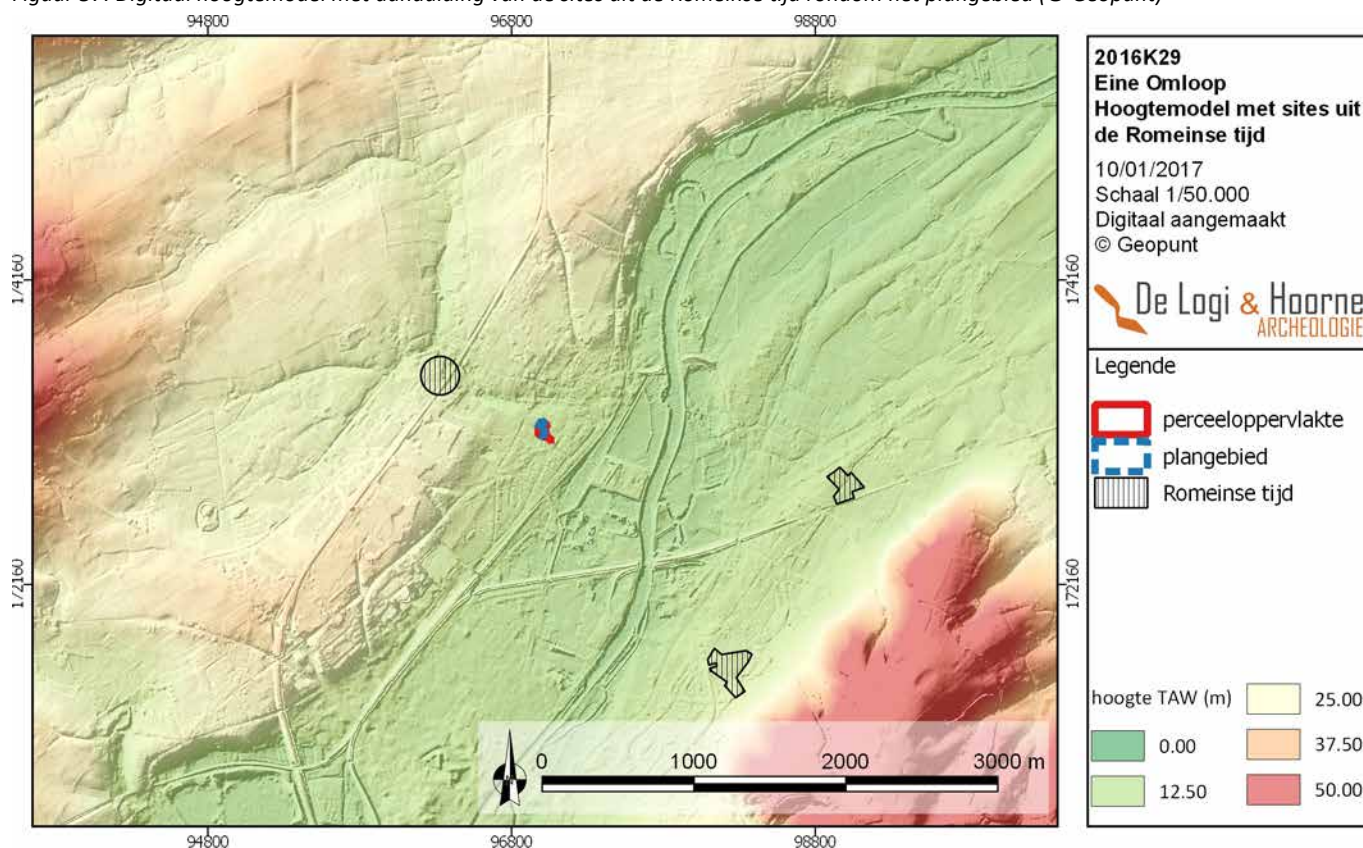
Bij controle van werken aan de Westering (N60) in Oudenaarde, op 630m ten noordwesten van het plangebied, is een grote concentratie aan dakpanfragmenten en kiezelzandsteen aangetroffen. Daarnaast werden meerdere afvalkuilen en een grachtsysteem opgemerkt waaruit diverse scherven Romeins materiaal kwam. Volgens de onderzoekers zou het geheel de restanten van een Romeinse villa kunnen omvatten (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 500237).

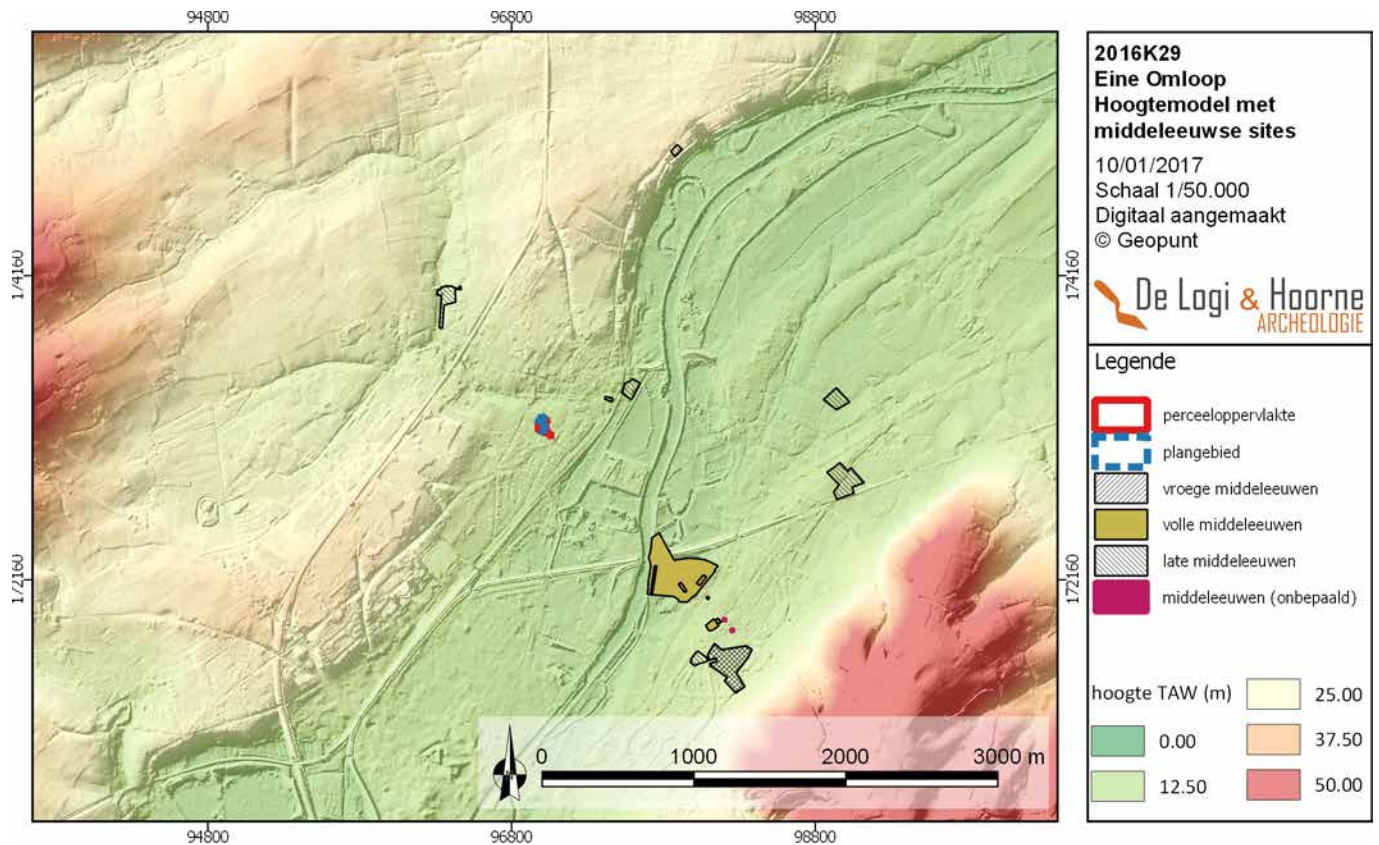
Ter hoogte van de Serpentstraat en Herlegem, op 940m ten noordoosten van het plangebied, kan *het Goed ten Craenevelde* gesitueerd worden. Deze vierkantshoeve dateert uit de nieuwe tijd en werd aan de hand van een literatuurstudie gelokaliseerd. Het is niet duidelijk of de hoe over eventueel oudere voorgangers beschikt (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 501380; VERGRACHT 2002: 9-18).

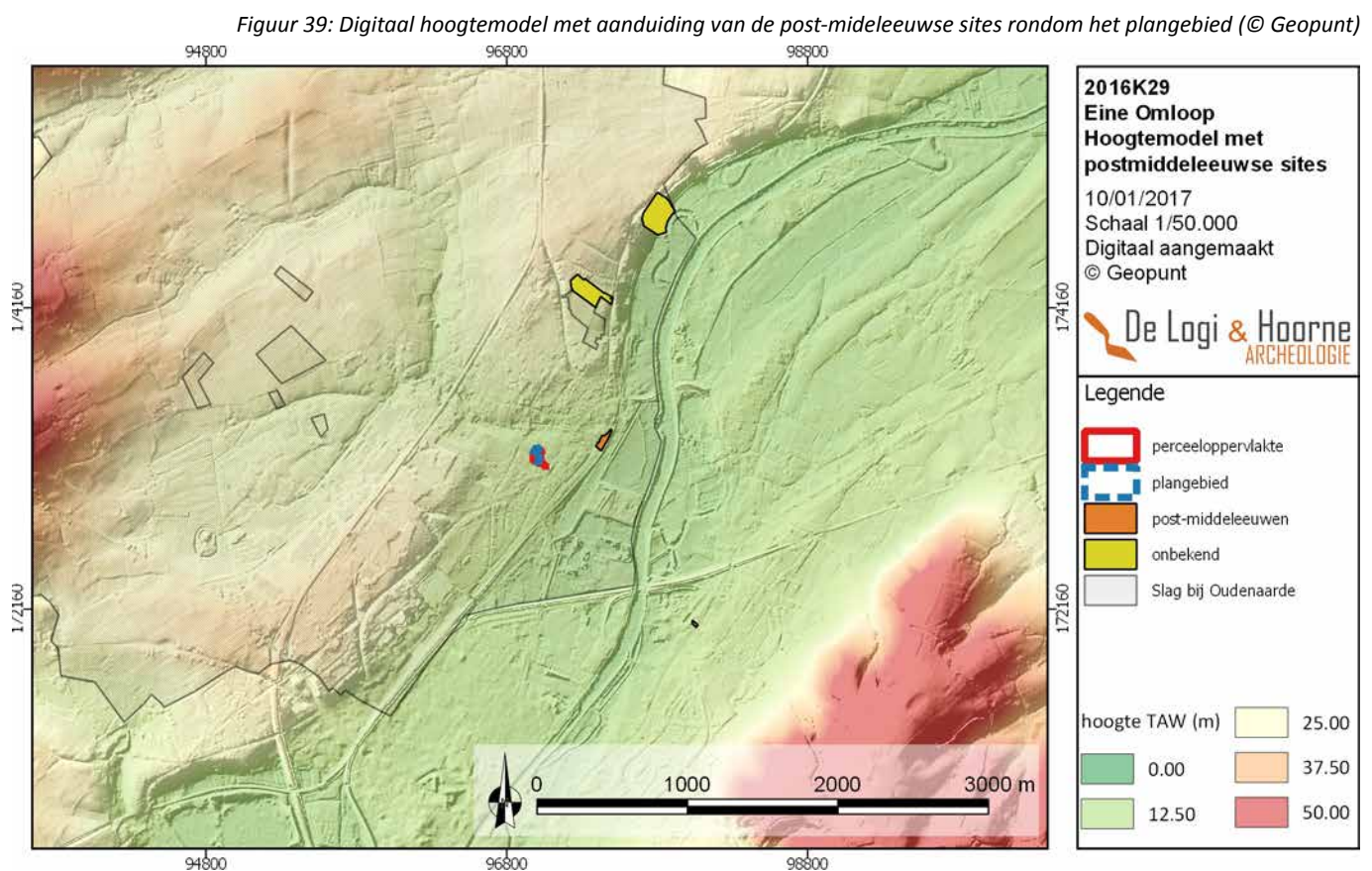
Figuur 36: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de metaaltijdsites rondom het plangebied (© Geopunt)

Figuur 37: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de sites uit de Romeinse tijd rondom het plangebied (© Geopunt)

Figuur 38: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de sites uit de middeleeuwen rondom het plangebied (© Geopunt)

Figuur 39: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de post-middeleeuwse sites rondom het plangebied (© Geopunt)

Op 820m ten noordoosten van het plangebied, aan de Heurnestraat in Oudenaarde, werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd dat enkele losse steentijdvondsten opleverde, alsook bewoningssporen uit het neolithicum. Vervolgens zijn nog een grafheuvel en bewoningssporen uit de metaaltijden en enkele loden kogels uit de 18de eeuw gevonden (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 211292; DE LOGI *et al.* 2015; DE VRIENDT 2015). De aansluitende opgraving leverde de te verwachten resultaten op: enkele neolithische hoofd- en bijgebouwen zijn opgegraven, alsook nederzettingssporen en funeraire structuren uit de metaaltijden. Het definitieve rapport van deze opgraving was tijdens het opmaken van deze archeologienota nog niet beschikbaar (persoonlijke mededeling PETER HAZEN). De aangrenzende percelen in het noorden van dit projectgebied zijn in de loop van 2008 onderworpen aan een proefsleuvenonderzoek. Hierbij zijn enkel wat parallelle greppels met handgevormd aardewerk en een gracht gevonden (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 150454; Taelman & Urmel 2008).

Op 1km in zuidoostelijke richting van het projectgebied ligt de archeologische site van de Sint-Salvatorsabdij van Ename. In eerste instantie bevond zich op deze terreinen een castrum dat omstreeks eind 10de – begin 11de eeuw werd opgericht. Vanaf 1063 wordt ook de abdijsite opgericht. Van het castrum is niets meer bewaard gebleven, van de abdijsite zijn de funderingen nog *in situ* te bewonderen in het archeologisch park (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummers 501031, 159089, 208680 & 156426; CALLEBAUT 1992: 36-40). Net ten zuiden van deze belangrijke site, aan de Abdijstraat 25-27, zijn tijdens een werfcontrole verschillende sporen uit de volle en late middeleeuwen aangetroffen. De meerderheid van de sporen bestaat uit oude perceelgreppels, afvalkuilen, extractiekuilen en enkele bakstenen muurresten (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 156428; AMEELS *et al.* 2012: 4-7). Tijdens een andere werfcontrole zijn ter hoogte van huisnummer 14 een aantal kuilen en paalsporen opgemerkt. Aan de hand van het aardewerk dat uit de kuilen kwam, kon het geheel tussen de 11de en 12de eeuw worden gedateerd (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 152214; AMEELS & DE GROOTE 2003: 9).

Aan de Sterrestraat in Heurne, op 1,6km in noordwestelijke richting van het projectgebied, is een circulaire structuur opgemerkt in de percelering dat op de Schelde aansluit en een doorsnede van 250m heeft. De exacte betekenis hiervan is niet duidelijk (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 507149; DE MEULEMEESTER 1984).

Op 1,6km in oostelijke richting van het plangebied komt een archeologisch afgebakende zone voor, waarbinnen een groot aantal vindplaatsen met neolithisch materiaal voorkomen. Aan Den Bulck in Nederename, op 1,6km in oostelijke richting van het projectgebied, zijn tijdens verschillende prospecties lithisch materiaal uit de steentijd, waaronder eenentwintig silexen en één schrabber, en aardewerk uit zowel de Romeinse periode als de late middeleeuwen ingezameld (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 508241). Op 1,8km in oostelijke richting zijn in dezelfde straat nog vier silexvondsten en laatmiddeleeuws aardewerk ingezameld (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 508240).

Aan de Paardemarktstraat in Ename, op 1,6km in zuidoostelijke richting van het projectgebied staat de Sint-Laurentiuskerk. Deze basilicale, Ottoonse kerk in Maaslandse bouwstijl is waarschijnlijk omstreeks de 11de eeuw gebouwd en staat gekend om zijn nog goed bewaarde muurschilderingen. Rondom de kerk zijn enkele Romeinse afbakeningsgreppels aangetroffen, alsook meerdere vlakgraven uit de middeleeuwen (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 503485; CALLEBAUT 1992: 435-470). Ten noordoosten van de kerk staat het huis Beernaert, waarvan de oorspronkelijke bebouwing teruggaat tot de 12de eeuw. Tijdens een opgraving aan dit huis zijn verschillende scherven, beenderresten en grachten uit de volle en late middeleeuwen gevonden (Centraal Archeologisch Inventarisnummer 508008; DE GROOTE 2008). Tijdens een werfcontrole is aan de Sint-Laurentiusstraat een middeleeuwse kuil opgemerkt (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 156429).

Ter hoogte van Daerd in Ename, gelegen op 1,6km in zuidoostelijke richting van het projectgebied, zijn tijdens een veldprospectie twee lithische afslagen gevonden (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 508230). Op 1,6km in zuidoostelijke richting van het projectgebied, is voor de aanleg van de Ename Sas aan de Schelde een werfcontrole uitgevoerd waarbij lithisch

de Scheldevallei, tussen 11m en 21m TAW met een droge tot matig natte drainage. De drie Romeinse attestaties komen op de iets hogere gebieden voor, tussen de 13m en 18m TAW, verder verwijderd van de oude loop van de Schelde. Historisch gezien lijkt het dorp Eine in de vroege of volle middeleeuwen te zijn ontstaan. De volmiddeleeuwse vindplaatsen situeren zich echter allen net ten oosten van de Schelde en staan in verband met het ontstaan van de *portus* van Ename en komen logischerwijs voor op de laagst gelegen gebieden in het landschap met minder dan 10m TAW. De vindplaatsen uit de late middeleeuwen komen dan weer verspreid voor in het landschap, met zowel attestaties op de lagere als hogere gelegen gebieden in het landschap.

2.3.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

Landschappelijk gezien behoort het projectgebied tot de betere agrarische gronden. De interessante ligging is niet alleen vanwege de agrarische waarde van de grond maar ook vanwege de nabijheid van de oude weg tussen Doornik en Gent die via het tracé van de Nestor De Tièrestraat liep. Deze weg liep langs de alluviale Scheldevlakte en was de belangrijkste wegverbinding tussen beide steden en tevens een ontwikkelingsas waarlangs het dorp Eine ontstond. Ook de nabijheid van de Marollebeek en de Schelde zijn zeer belangrijke, niet te onderschatten, topografische troeven voor het projectgebied. Algemeen kan gesteld worden dat de landschappelijke positie van het projectgebied archeologisch interessant is.

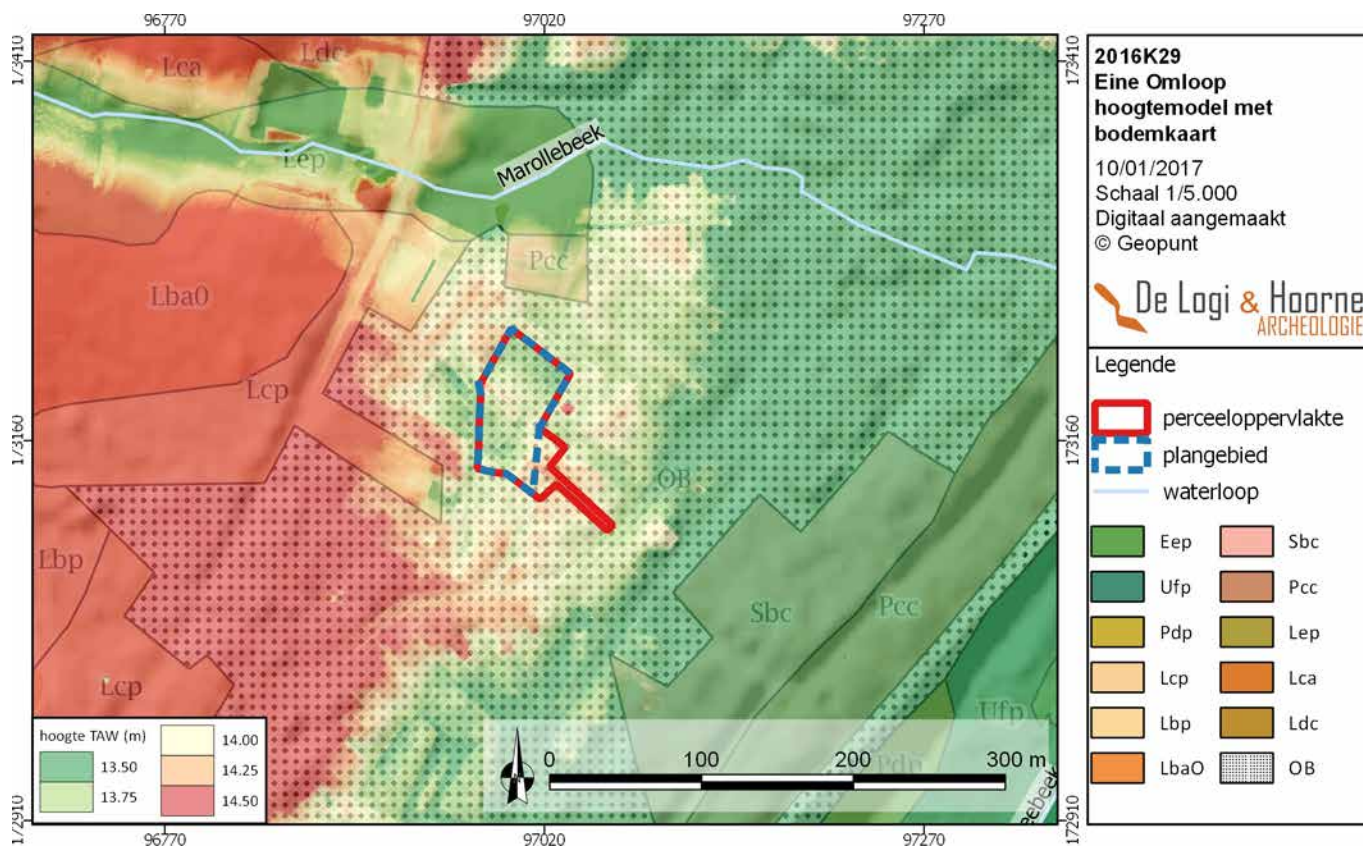
Op basis van de verzamelde gegevens lijkt het plangebied een behoorlijk potentieel in zich te dragen voor het neolithicum en alle periodes vanaf de volle middeleeuwen. Het plangebied lijkt landschappelijk gezien een interessante positie te bevatten voor een neolitische vindplaats, aangezien alle omliggende attestaties uit dezelfde periode in een soortgelijk gebied voorkomen. Echter, alle neolitische vindplaatsen zijn vastgesteld op basis van veldkartering. Deze techniek kan een beeld weergeven over wat mogelijk in de ondergrond aanwezig zit maar biedt geen uitsluitsel over de aard, uitgestrektheid, bewaringstoestand of de chronologische complexiteit van de site waardoor het moeilijk valt in te schatten of er daadwerkelijk nog sites aanwezig zijn. Hierdoor is het moeilijk in te schatten of het plangebied effectief neolithische sporen kan bevatten.

Vanaf de volle middeleeuwen vertonen de vindplaatsen een minder duidelijke landschappelijke voorkeur waardoor de attestaties bijna overal in het landschap kunnen voorkomen, dus ook binnen het plangebied. Door een gedetailleerde tekstuele omschrijving van het verloop van de Slag bij Oudenaarde uit 1708, kan geconcludeerd worden dat het plangebied voor deze periode een behoorlijk potentieel bezit. Aan de hand van de historische kaarten en de beschikbare luchtfoto's lijkt er binnen het plangebied minstens vanaf de tweede helft van de 18de eeuw bewoning aanwezig te zijn. Uit de bureaustudie werd niet duidelijk of de gebouwen over oudere voorgangers beschikten en in hoeverre nog restanten van deze gebouwen binnen het plangebied bewaard zijn gebleven. Er is alleszins geen indicatie zoals een omgrachting op de historische kaarten te bespeuren. Vanaf het begin van de 19de eeuw wordt het plangebied ingenomen door een boerderij waarvan een deel van de gebouwen tot vandaag nog op het terrein voorkomen. Grote delen van het terrein lijken omgewoeld of verhard, terwijl enkel het noordelijke grasland onverstoord lijkt.

Uit de verzamelde gegevens blijkt het plangebied een interessante landschappelijke ligging en een behoorlijk archeologisch potentieel te bevatten voor het neolithicum en alle periodes vanaf de volle middeleeuwen. Door zijn ligging binnen de afgebakende zone van het Slagveld van Oudenaarde en de aanwezigheid van gebouwen vanaf minstens de 18de eeuw bevat het plangebied een behoorlijk archeologisch potentieel met betrekking tot alle periodes vanaf de 18de eeuw. Dit sluit het mogelijke voorkomen van andere archeologische periodes binnen het plangebied niet uit.

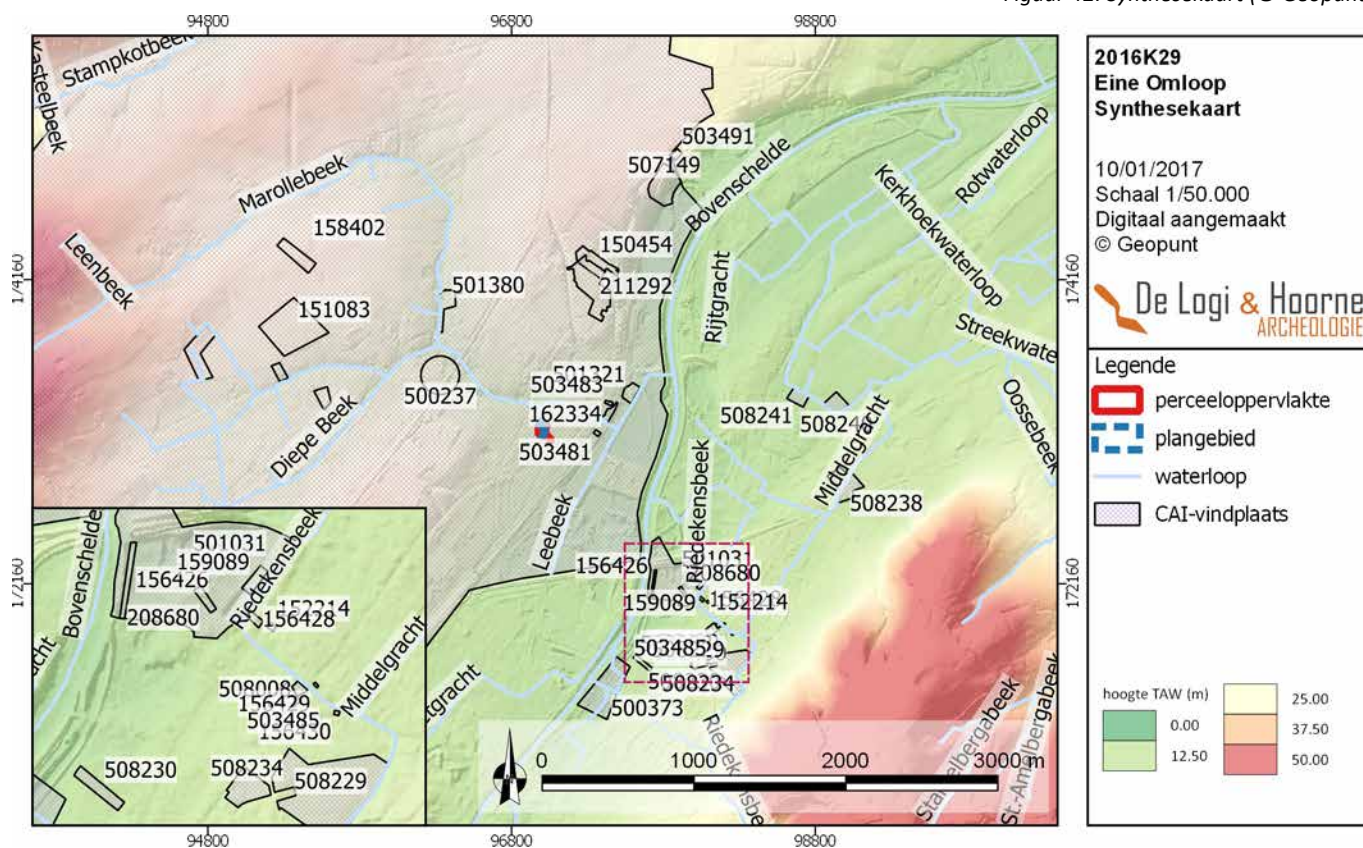
2.3.5. Synthese

De ligging langs de Omloop in Eine, Oudenaarde biedt een behoorlijk archeologisch potentieel. In de ruime omgeving zijn veel vindplaatsen met neolithisch, en in mindere mate Romeins, materiaal gekend. Het betreft echter vooral prospectievondsten, geen daadwerkelijk vastgestelde archeologische sporen. Daarnaast zijn voornamelijk attestaties vanaf de volle middeleeuwen aanwezig rondom het plangebied. Door de ligging binnen de afgebakende

Figuur 41: Detail van het digitaal hoogtemodel met de bodemkaart (© Geopunt)

Figuur 42: Synthesekaart (© Geopunt)

zone van de Slag van Oudenaarde uit 1708 bezit het plangebied ook voor deze gebeurtenis een behoorlijk potentieel. Ook landschappelijk gezien bevindt het plangebied zich op een interessante plaats. Desalniettemin blijkt aan de hand van het geraadpleegde kaartmateriaal en de luchtfoto's dat dit gebied al minstens de laatste drie eeuwen in gebruik is als boerderij. De kans bestaat dat door de gebouwen en allerhande landbouwactiviteiten een groot deel van het bodemarchief verstoord is, hoewel dit op basis van dit bureauonderzoek niet met zekerheid vast te stellen is. Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?

Het projectgebied is gelegen op een terraspositie in de Vlaamse Vallei in een hoek tussen de alluviale vlakte van de Schelde in het oosten en de Marollebeek in het noorden. Ten westen loopt het landschap op naar de tertiaire getuigenheuvels van het Leie-Schelde-interfluvium. Het quartair dek is zandlemig en 18 tot 23m dik. Op de bodemkaart staat het projectgebied gekarteerd bebouwde zone (OB). Op de Ferrariskaart bevindt het zich in de randzone tussen de uitgestrekte koutergebieden en de bebouwing met bijhorende erven van het dorpje Eine. Archeologisch gezien behoort het projectgebied tot de betere agrarische gronden. De landschappelijk interessante ligging is niet alleen vanwege de agrarische waarde van de grond maar ook vanwege de nabijheid van de oude weg tussen Doornik en Gent die via het tracé van de Nestor De Tièrestraat liep. Deze weg liep langs de alluviale Scheldevlakte en was de belangrijkste wegverbinding tussen beide steden en tevens een ontwikkelingsas waarlangs het dorp Eine ontstond. Ook de nabijheid van de Marollebeek en de Schelde zijn zeer belangrijke, niet te onderschatten, topografische troeven voor het projectgebied. Algemeen kan gesteld worden dat de landschappelijke positie van het projectgebied archeologisch interessant is (zie "verslag van resultaten: 2.3.1. Landschappelijke ligging").

- Welke evolutie kende het landgebruik en welke invloed heeft dit gebruik op de bewaring van het potentieel aanwezige archeologisch erfgoed?

Aan de hand van historisch kaartmateriaal en beschikbare luchtfoto's lijkt het landgebruik binnen het projectgebied, met enige voorzichtigheid, minstens vanaf het begin van de 18de eeuw bewoning te hebben gekend. De bewoning omvat omstreeks de tweede helft van de 18de eeuw drie gebouwen, terwijl vanaf de 19de eeuw het erf uit minstens vier gebouwen bestond. Aangezien de gebouwen behoren tot een landbouwbedrijf, kunnen daarmee gepaard gaande verstoringen op het terrein verwacht worden (zie "verslag van resultaten: 2.3.1. Landschappelijke ligging").

- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites? Wat is de aard, datering en bewaring?

Uit de directe omgeving van het projectgebied zijn weinig archeologische sites gekend. Rondom het plangebied zijn op verschillende terreinen veldprospecties uitgevoerd waarbij meerdere steentijdvondsten uit het neolithicum zijn geattesteerd. In de ruime omgeving van het plangebied komen ook nog enkele Romeinse vindplaatsen voor en vanaf de volle middeleeuwen komen diverse attestaties voor in de ruime omgeving. Bijgevolg bevat het plangebied potentieel voor het neolithicum, de Romeinse periode, en alle periodes vanaf de volle middeleeuwen. Maar ook voor andere periodes valt niet uit te sluiten dat sites voor kunnen komen. Door de ligging binnen het afgebakende gebied van de slag van Oudenaarde kan het plangebied ook voor deze periode potentieel bevatten, temeer omdat de aanloop van de feitelijke Slag zich rondom het plangebied bevond. Andere archeologische periodes, zoals een eventuele vroeg- of volmiddeleeuwse voorloper van de aanwezige boerderij, kunnen evenwel niet worden uitgesloten (zie "verslag van resultaten: 2.3.2.2. Archeologische voorkennis").

- Wat is het archeologisch potentieel van het projectgebied?

Op basis van de landschappelijke positie en de archeologische vindplaatsen rondom het plangebied, bezit het terrein een behoorlijk tot hoog potentieel. Landschappelijk gezien ligt het plangebied op een hoger gelegen zone nabij de Schelde. Archeologisch gezien komen in de ruime omgeving van het plangebied verschillende archeologische vindplaatsen voor en ligt het terrein dichtbij een belangrijke historische verkeersader (zie "verslag van resultaten: 2.3.3. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied en 2.3.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed").

- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?

De initiatiefnemer wenst op een kadastrale oppervlakte van 4637m² een plangebied van 3877m² te verkavelen en vier nieuwe bouwloten aan te leggen. De impact van de gebouwen en de aanleg van bijhorende nutsvoorzieningen zou maximaal zo'n 1600m² kunnen bedragen. De geplande werken kunnen een niet te onderschatten vernietigende impact en verstoring veroorzaken op het bodemarchief (zie "verslag van resultaten: 1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen").

- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?

Indien er zich binnen het projectgebied een archeologische site bevindt, kan dit een kennispotentieel opleveren voor zowel het lokale als regionale karakter van de mogelijk aan te treffen periode(s). Er dient echter rekening te worden gehouden met de relatief kleine oppervlakte van het plangebied en – tot een lagere extentie – de mogelijke aanwezige verstoring veroorzaakt door het huidige landbouwbedrijf. De feitelijke impact van de geplande werken binnen het projectgebied bedraagt slechts 1600m² binnen een klein terrein van 3877m². Indien de boerderijactiviteiten effectief een verstoring binnen het plangebied hebben veroorzaakt, wat op basis van dit bureauonderzoek niet met zekerheid vast te stellen was, is de oppervlakte van het niet verstoorte deel nog kleiner. Bij mogelijk verder onderzoek kan enkel een eerder fragmentair beeld creëren, wat het kennispotentieel niet te goede komt. Op een dergelijke beperkte oppervlakte van de effectief bedreigde zone is er sowieso sprake van een laag potentieel tot kennisvermeerdering.

2.3.6. Afweging noodzaak en motivering verder onderzoek

Op basis van voorgaande antwoorden op de onderzoeksvragen is het mogelijk de afweging te maken of verder archeologisch (voor)onderzoek al dan niet noodzakelijk is. Binnen het projectgebied van 3877m² konden aan de hand van historisch kaartmateriaal reeds sporen van bewoning vanaf de 18de eeuw worden opgemerkt.

Aan de hand van de archeologische voorkennis lijkt de ruime omgeving van het plangebied een behoorlijk archeologisch potentieel te bezitten. Rondom het projectgebied zijn er meerdere veldprospecties uitgevoerd en sites aan de hand van historisch onderzoek aangeduid, maar komt slechts archeologisch onderzoek in de vorm van proefsleuven of een opgraving slechts sporadisch voor. Aan de hand van historisch kaartmateriaal en beschikbare luchtfoto's lijkt het gebied minstens vanaf de tweede helft van de 18de eeuw bebouwd. Het is niet duidelijk of de gebouwen in de 18de eeuw een oudere voorganger hadden. Er is alleszins geen indicatie zoals een omgrachting op de historische kaarten te bespeuren. Vanaf de 19de eeuw bestaat het erf uit minstens vier gebouwen. Aangezien de gebouwen behoren tot een landbouwbedrijf, kunnen daarmee gepaard gaande verstoringen op het terrein verwacht worden.

Bij de afweging of verder onderzoek enig potentieel biedt tot een effectieve kennisvermeerdering, lijkt een veldkartering op dit terrein alleszins niet aangewezen. Het terrein is immers niet in gebruik als akkerland maar als grasland en deels bebouwd of verhard. Veldkartering dient (bij voorkeur) uitgevoerd te worden op akkers en bijgevolg is deze onderzoeksmethode voor dit projectgebied niet goed toepasbaar of efficiënt. Aan de hand van deze methode kan de bewaring van de mogelijk aanwezige archeologische sporen niet achterhaald worden. Veldkartering biedt binnen dit projectgebied dan ook geen meerwaarde en bijgevolg is de kenniswinst dan ook klein tot nihil. Gezien het projectgebied binnen de afgebakende zone van de Slag van Oudenaarde uit 1708 ligt kan hieromtrent een veldkartering in de vorm van een metaaldetectiecampagne geadviseerd worden. Het projectgebied ligt binnen het slagveld en zou nuttige informatie kunnen bevatten omtrent de verschuiving van de troepen en de inname van Eine door de geallieerden op de Franse troepen. Een dergelijk metaaldetectieonderzoek heeft als doel het verloop van de strijd (o.a. aan de hand van projectielen) en allerhande activiteiten voor, tijdens of na de Slag te bepalen, en biedt een indicatie voor het al dan niet aanwezig zijn van archeologische restanten van de Slag van Oudenaarde, onder de vorm van sporen en niet-metalen vondsten. Deze vorm van onderzoek is echter praktisch moeilijk uitvoerbaar op een groot deel van het terrein aangezien een deel bebouwd of verhard. Het overblijvende deel betreft een grasland met een relatief kleine oppervlakte van minder dan 2000m². De densiteit van vondsten tijdens andere metaaldetectiecampagnes op het slagveld van Oudenaarde bedraagt ongeveer 4 à 5 loden kogels en een 3 à 4 aantal andere indicatieve vondsten per hectare, waar er actief gevochten

is (FOARD *et al.* 2012: 164-168). De kosten lijken door de verwachte vondsten en de beperkte oppervlakte bijgevolg niet op te wegen tegenover de mogelijke kenniswinst. Bovendien is de totale impact van de werken sowieso relatief beperkt, waardoor mogelijke archeologische informatie hoe dan ook fragmentair zal zijn, en er een erg kleine kans tot vermeerdering van relevante kennis aanwezig is.

Het uitvoeren van een geofysisch onderzoek is evenmin nuttig, aangezien enkel (grootschalige of lineaire) grondsporen onder specifieke omstandigheden bij een dergelijk onderzoek kunnen worden vastgesteld. Informatie over exacte datering, aard en bewaring ontbreken echter. Het terrein laat een geofysisch onderzoek toe op de gebieden die als grasland in gebruik zijn maar vanuit economisch oogpunt is het absoluut niet zinvol om een dergelijke methode in te zetten op een dergelijk klein terrein. Daarenboven kunnen de aanwezige gebouwen interferentie veroorzaken bij een mogelijk geofysisch onderzoek. Bijgevolg bevat geofysisch onderzoek voor dit plangebied geen potentieel voor archeologische kenniswinst.

Er zijn aanwijzingen dat er steentijd artefactensites in de omgeving aanwezig zijn, maar het gaat voornamelijk om neolithische vondsten, waardoor kan verwacht worden dat er ook grondsporen aanwezig zouden kunnen zijn. Een verkennend landschappelijk of archeologisch booronderzoek in functie van steentijdonderzoek lijkt evenmin noodzakelijk. Er zijn geen specifieke aanwijzingen dat er andere steentijd artefactensites in de nabije omgeving aanwezig zijn en ook bodemkundig is er geen aanwijzingen voor een bodem binnen het projectgebied met een gunstige bewaring van steentijdsites. De aanwezigheid van een landbouwbedrijf binnen het plangebied kan een verstoring van de omliggende gronden door gerelateerde activiteiten verwacht worden. De inzet van diverse landschappelijke of archeologische boringen met het oogmerk steentijd artefactensites te karteren lijkt bijgevolg niet aangewezen, gezien de kostprijs van een dergelijk onderzoek niet opweegt tegen de mogelijke resultaten.

De meest efficiënte methode van vooronderzoek met ingreep in de bodem die hier kan overwogen worden is een proefsleuvenonderzoek. Toch lijkt ook dit onderzoek geen aangewezen optie voor het plangebied. De totale zone met impact is beperkt tot een oppervlakte van 1600m², wat betrekkelijk klein is. Hierdoor wegen de kosten van een dergelijk onderzoek niet op tegen de mogelijke resultaten die geboekt kunnen worden op een klein terrein, wat overigens geldt voor elk archeologisch terreinonderzoek die hierboven is afgewogen. Op basis van de archeologische voorkennis is er sprake van een behoorlijk archeologisch potentieel maar dit op een kleine oppervlakte. Er zijn bijgevolg weinig mogelijkheden tot relevante kennisvermeerdering, ook al omdat het resultaat ten hoogste een heel fragmentair beeld van een gedeelte van een archeologische site kan opleveren.

Het voornaamste argument om het terrein dus niet te onderwerpen aan een verder archeologisch terreinonderzoek is het beperkte kennispotentieel van het plangebied, voornamelijk veroorzaakt door het relatief kleine gebied met effectieve impact. Dit vormt een te kleine zone om voldoende kennisvermeerdering te generen en een archeologisch terreinonderzoek te verantwoorden. De kostprijs die met verder terreinwerk gepaard zou gaan, is dan ook niet in verhouding met het potentieel aan kenniswinst.

Door grondig bureauonderzoek blijkt dat de omgeving van het projectgebied aan de hand van historisch en cartografisch onderzoek een behoorlijk archeologisch potentieel heeft. Het projectgebied, en specifiek de impact van de nieuwbouw, is een eerder beperkte zone in oppervlakte, waardoor de mogelijkheden tot kennisvermeerdering relatief beperkt zijn. Daardoor wordt geen verder onderzoek aanbevolen. Dit advies stelt noch de opdrachtgever, noch de aannemer, vrij van de in artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde archeologische meldingsplicht.

Omwille van de afwezigheid aan effectief potentieel tot kennisvermeerdering zijn de punten 7° en 8° van de Code van Goede Praktijk 12.5.1.3 dan ook niet uitgewerkt in deze archeologienota.

2.3.7. Samenvatting onderzoek

De initiatiefnemer wenst drie percelen gelegen aan de Omloop in Eine, Oudenaarde te verkavelen en hier drie nieuwe bouwloten te maken. Hiervoor vraagt hij een verkavelingsvergunning aan, waardoor een archeologienota noodzakelijk is. Het betreft een perceel met een kadastrale oppervlakte van 4637m² waarvan 3877m² tot het plangebied behoort, bestaand uit de percelen 374, 375c en 376b² van afdeling 2 (Eine), sectie A van de stad Oudenaarde.

Landschappelijk gezien behoort het projectgebied tot de betere agrarische gronden. De interessante ligging is niet alleen vanwege de agrarische waarde van de grond maar ook vanwege de nabijheid van de oude weg tussen Doornik en Gent die via het tracé van de Nestor De Tièrestraat liep. Deze weg liep langs de alluviale Scheldevlakte en was de belangrijkste wegverbinding tussen beide steden en tevens een ontwikkelingsas waarlangs het dorp Eine ontstond. Ook de nabijheid van de Marollebeek en de Schelde zijn zeer belangrijke, niet te onderschatten, topografische troeven voor het projectgebied. Algemeen kan gesteld worden dat de landschappelijke positie van het projectgebied archeologisch interessant is.

Aan de hand van de vele attestaties in de ruime omgeving, mag geconcludeerd worden dat het plangebied binnen een archeologisch interessante zone ligt. Een groot aantal van de vindplaatsen omvat lithisch materiaal, met voornamelijk een grote aanwezigheid uit het neolithicum. Alle andere archeologische periodes komen ook voor, weliswaar in beperktere mate, met de Romeinse periode en alle periodes vanaf de volle middeleeuwen als belangrijkste vertegenwoordigers. Bij de projectie op het digitaal hoogtemodel valt op dat het plangebied goed gelegen is voor een neolithische vindplaats maar dat de Romeinse sites zich iets hoger in het landschap bevinden. De vindplaatsen vanaf de volle middeleeuwen begeven zich zowel op de hogere als lagere terreinen. Bijna alle gegevens zijn door middel van veldprospectie tot stand gekomen. Deze techniek kan een beeld weergeven over wat mogelijk in de ondergrond aanwezig zit maar biedt geen uitsluitsel over de aard, uitgestrektheid, bewaringstoestand of de chronologische complexiteit van de site waardoor het moeilijk valt in te schatten of er daadwerkelijk nog sites aanwezig zijn.

Aan de hand van historisch kaartmateriaal en beschikbare luchtfoto's lijkt het landgebruik binnen het projectgebied, met enige voorzichtigheid, minstens vanaf het begin van de 18de eeuw bewoning te hebben gekend. De bewoning omvat omstreeks de tweede helft van de 18de eeuw drie gebouwen, terwijl vanaf de 19de eeuw het erf uit minstens vier gebouwen bestond. Aangezien de gebouwen behoren tot een landbouwbedrijf, kunnen daarmee gepaard gaande verstoringen op het terrein verwacht worden, hoewel deze op basis van dit bureauonderzoek niet met zekerheid zijn vast te stellen.

Door grondig bureauonderzoek blijkt dat het projectgebied archeologisch interessant kan zijn, gezien het behoorlijk archeologische potentieel. Door de relatief kleine oppervlakte van de geplande ingrepen (ongeveer 1600m²) en het relatief kleine projectgebied (ongeveer 3877m²) wordt slechts weinig potentieel tot kennisvermeerdering ingeschat. De kosten die gepaard zouden gaan met een eventueel vervolgonderzoek zijn gezien het beperkte kennispotentieel dan ook niet verdedigbaar. Bijgevolg wordt geen verder onderzoek aanbevolen.

3. Bibliografie en bijlagen

3.1. Bibliografie

AMEELS V., 2003. Recent steentijdonderzoek in de regio Oudenaarde (Oost-Vlaanderen, België). *Notae Praehistoricae* 23: 61-65.

AMEELS V. & DE GROOTE K., 2003. Elfde- tot twaalfde-eeuwse kuilen te Ename (Abdijstraat) (Oost-Vlaanderen). *Archaeologia Mediaevalis* 26: 9.

AMEELS V., MOENS J. & DE GROOTE K., 2012. Sporen van vol-en laatmiddeleeuwse bewoning in de Abdijstraat te Ename (Oost-Vlaanderen). *Archaeologia Mediaevalis* 35: 4-7.

BOGEMANS F., 2007. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. Kaartblad 29 – Kortrijk*, Brussel.

BORREMANS M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Gent.

BORREMANS M., 2015. Cenozoïcum: het Quartair. In: BORREMANS M. (red.) 2015. *Geologie van Vlaanderen*: 189-258, Gent.

CALLEBAUT D., 1980. De Burcht van de heren van Eine. *Archaeologia Belgica* 223: 118-221.

CALLEBAUT D., 1992. De Sint-Salvatorsite te Ename (Oost-Vlaanderen). *Archaeologia Mediaevalis* 14: 36-40.

DE BRABANDERE F., DE VOS M., MENNEN V., RYCKEBOER H. & VAN OSTA W., 2010. *De Vlaamse gemeentenamen. Verklarend woordenboek*, Brussel.

DE GROOTE K., 2008. Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de - 16de eeuw). *Relicta Monografieën* 1, Brussel.

DE LOGI A., DE KREYGER F. & HEYNSSSENS N., 2015. *Oudenaarde – Heurnestraat. Archeologisch vooronderzoek februari tot april 2015*. DL&H-rapport 22, Deinze.

DE MEULEMEESTER J., 1984. Circulaire vormen in Oost-Vlaanderen. *Archaeologia Belgica* 259, Brussel.

DE TOLLENAERE A., 1999. De Sint-Amanduskerk in Heurne. *Westerring* 22: 2-5.

DE VRIENDT B., 2015, onuitgegeven rapport. *Archeologisch vooronderzoek te Eine, Graaf Van Landastraat, Heurnestraat, Klaproosstraat. Luik 1: Metaaldetectie-onderzoek*.

FOARD G., PARTIDA T., VANDEBURIE J., DE VRIENDT B., URMEL L. & DERDE W., 2012. *Een archeologische evaluatie en waardering van het slagveld van Oudenaarde 1708 (Oudenaarde, provincie Oost-Vlaanderen)*. Ename Expertisecentrum voor Erfgoedontsluiting, Oudenaarde.

MERTENS J., 1970. Oudenaarde-Eine: Sint-Eligiuskerk. *Archeologie* 1970/2: 91-92.

PIETERS M., 1990. Fragment van een gepolijste vuurstenen bijl. *HGOK* deel 27: 137-139.

STEURBAUT E., 2015. Het vroeg-Eoceen. In: BORREMANS M. (red.), *Geologie van Vlaanderen*: 125-135, Gent.

Taelman E. & URMEL L., 2008. Onuitgegeven rapport. *Archeologisch proefsleuvenonderzoek Oudenaarde Heurnestraat (05/08/2008-11/08/2008)*.

VANDER GINST V. & SMEETS M., 2012. *Het archeologisch vooronderzoek aan het Eineplein te Eine*. Studiebureau Archeologie. Archeo-rapport 117.

VAN RANST E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1/20000)*, Gent.

VERGRACHT P., 2008. Het Goed te Craenevelde. *Westering* 33: 9-18.

Geraadpleegde websites:

[HTTPS://CAI.ONROERENDERFGOED.BE/](https://cai.onroerenderfgoed.be/) (geraadpleegd op 09/01/2017)

(De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.)

[HTTPS://DOV.VLAANDEREN.BE/DOVWEB/HTML/INDEX.HTML](https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html) (geraadpleegd op 09/01/2017)

[HTTPS://GEO.ONROERENDERFGOED.BE](https://geo.onroerenderfgoed.be/) (geraadpleegd op 09/01/2017)

[HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be) (geraadpleegd op 09/01/2017)

[HTTPS://INVENTARIS.ONROERENDERFGOED.BE/](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/) (geraadpleegd op 09/01/2017)

[HTTP://WWW.NGI.BE/NL/NL1-1.SHTM](http://www.ngi.be/nl/nl1-1.shtm) (geraadpleegd op 09/01/2017)

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Eine*, Inventaris Onroerend Erfgoed,
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121250> (geraadpleegd op 09/01/2017)

3.2. Bijlagen

3.2.1. Lijst van plannen en kaarten

Plannen- en kaartenlijst Projectcode 2016K29					
Kaart-nr.	Type plan	Onderwerp plan	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
1	Kadasterplan	Kadasterplan met projectgebied	1 : 1	digitaal	10/01/2017
2	Topografische kaart	Topografische kaart met projectgebied	1 : 1	digitaal	10/01/2017
4	Orthofoto	Overzicht ligging projectgebied	1 : 1	digitaal	10/01/2017
5	Orthofoto	Detail ligging plangebied	1 : 1	digitaal	10/01/2017
6	Geologische kaart	Tertiair geologische kaart	1 : 1	digitaal	10/01/2017
7	Geologische kaart	Quartair geologische kaart	1 : 1	digitaal	10/01/2017
8	Bodemtypekaart	Bodemtypekaart	1 : 1	digitaal	10/01/2017
9	Hoogtemodel	Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen met waterlopen	1 : 1	digitaal	10/01/2017
10	Hoogtemodel	Detail hoogtemodel met terreinprofielen	1 : 1	digitaal	10/01/2017
13	Orthofoto	terreininspectiefoto's aangeduid op orthofoto	1 : 1	digitaal	10/01/2017
20	Historische kaart	relevante gebeurtenissen gelinkt aan de Slag bij Oudenaarde	1 : 1	digitaal	10/01/2017
21	Historische kaart	Ferraris 1777	1 : 1	digitaal	10/01/2017
22	Historische kaart	Ferraris detail 1777	1 : 1	digitaal	10/01/2017
23	Historische kaart	Atlas der Buurtwegen 1840	1 : 1	digitaal	10/01/2017
24	Historische kaart	Detail Atlas der Buurtwegen 1840	1 : 1	digitaal	10/01/2017
25	Historische kaart	Poppkaart 1842-1879	1 : 1	digitaal	10/01/2017
26	Historische kaart	Detail Poppkaart 1842-1879	1 : 1	digitaal	10/01/2017
27	Historische kaart	Topografische kaart Vandermaelen 1846-1854	1 : 1	digitaal	10/01/2017
28	Historische kaart	Detail topografische kaart Vandermaelen 1846-1854	1 : 1	digitaal	10/01/2017
29	Orthofoto	Orthofoto uit 1971	1 : 1	digitaal	10/01/2017
30	Orthofoto	Orthofoto uit 1990	1 : 1	digitaal	10/01/2017
31	Orthofoto	Orthofoto uit 2002	1 : 1	digitaal	10/01/2017
32	Orthofoto	Orthofoto uit 2013	1 : 1	digitaal	10/01/2017
33	Orthofoto	Orthofoto uit 2016	1 : 1	digitaal	10/01/2017
34	Orthofoto	Aanduiding besproken CAI-vindplaatsen	1 : 1	digitaal	10/01/2017
35	Hoogtemodel	Aanduiding vindplaatsen steentijd	1 : 1	digitaal	10/01/2017
36	Hoogtemodel	Aanduiding vindplaatsen metaaltijd	1 : 1	digitaal	10/01/2017
37	Hoogtemodel	Aanduiding vindplaatsen Romeinse tijd	1 : 1	digitaal	10/01/2017
38	Hoogtemodel	Aanduiding vindplaatsen middeleeuwen	1 : 1	digitaal	10/01/2017
39	Hoogtemodel	Aanduiding vindplaatsen post-middeleeuwen	1 : 1	digitaal	10/01/2017
40	Hoogtemodel	Projectie hoogtemodel en bodemtype ruime omgeving	1 : 1	digitaal	10/01/2017
41	Hoogtemodel	Detail projectie hoogtemodel en bodemtype	1 : 1	digitaal	10/01/2017
42	Hoogtemodel	Synthesekaart	1 : 1	digitaal	10/01/2017

3.2.2. Figurenlijst

Figurenlijst Projectcode 2016K29			
--	--	--	--

Figuur	Type figuur	Onderwerp	Aanmaakwijze
3	Overzichtsplan	Overzicht geplande bouwwerken	digitaal
11	Hoogteprofiel	Hoogteprofiel 1	digitaal
12	Hoogteprofiel	Hoogteprofiel 2	digitaal
14	Terreininspectiefoto	Foto 1	digitaal
15	Terreininspectiefoto	Foto 2	digitaal
16	Terreininspectiefoto	Foto 3	digitaal
17	Terreininspectiefoto	Foto 4	digitaal
18	Terreininspectiefoto	Foto 5	digitaal